

1 Corintios

He- la- to- nē- je- he- ga- si- Paa- kih- øøh- jne- hi- chaa- Corinto

1 Jnä' Paa' na- hñaan' laan' apóstol kyaa' Jesu-
cristo lä- hyoh- dsē' Dio. Kō- jøh' kyaah' Sóstene
øøh' jne', 2 siin- kyah' hnäh' hi- laa' gwah- kih' Dio
jee' jwi- Corinto. Laah' hnäh' kyaa' Dio ta- la- kih'
Cristo Jesús, ma- na- lleeh' hnäh' mah' leeh' hnäh'
na- jngēē'. Hi- juu' la- la- kih' lä- jēē' hi- tääh' ta-
la- ta- jnø- ka- läh', lä- jēē' hi- chuu' kih' Dio ta- la-
kih' Jesucristo Dsa- jøøh' jnän'. Jēēh', jaa- ba- laa'
Dsa- jøøh' jnän' kyaayh'. 3 Ngün' kih' Dio hi- laa'
Tää- jnän' hi- ngün' kih' Jesucristo Dsa- jøøh' jnän',
wa' kway' he- llu' kyah' hnäh', hi- wa' jmeey' hii'
tii' kyah' hnäh'.

Lä- jē- he- llu' he- ga- hñah' jne- kih' Cristo

4 Lä- jē- jiih- kwan- ti- hmaah' kih' Dio jnän'
kwaat- kyah' hnäh', jēēh' cha- miih- he- llu'
ga- kwēēh' Dio hnäh' he- la- ga- kway' ba- ta- la- kih'
Cristo Jesús. 5 Kih' he- laah' hnäh' koo- kyaah'
Cristo he- ja- cha- cha- miih- he- ga- hñah' hnäh'
kih' Dio. Ma- tēē' hnäh' juu' kiyh' hi- lä- ja- ma- tēē'
hnäh' cha- miih- hu- dsē- llu'. 6 Kih' he- ma- jä-
koo- hweh- juu' kih' Cristo kyaah' hnäh', 7 he- ja-
mo- so- cha- ga- he- ga- hnøø' hñah- hnäh' kih' Dio
jēēh' ma- hñah- ba' hnäh' hi- ma- cha- o- jøh- dsē-
kyah' hnäh' he- tēēh' hnäh' ya- jwi- kiyh' wa- ra-
ga- tē' jee' lä- jnäa' Jesucristo Dsa- jøøh' jnän'. 8 Hi-

hñii' bih' jmeey' go'taah' hnäh' koo- hweh- lä'jiih' llaa' mah' mo'so' cha- ga' he- na-bääh' hnäh' ni' miih- wa'ra- ga-të' jee' jäh' Jesucristo Dsa-jøøh' jnän'. ⁹ Ma'ra' he- mi-te' ba' Dio juu' kih'. Hi- he' ba' hi- ga-tëeh' hnäh' mah' jmeeh' hnäh' ko-jøh' kyaah' Jooy' Jesucristo, Dsa-jøøh' jnän'.

Ga'laa' ma' kih'-kih' øøyh' jee' jwii- Corinto

¹⁰ He-ja- chuun' kyaah' hnäh' øøhn', kyaah' hih' kih' Jesucristo Dsa-jøøh' jnän'. Jmeë' bii' hii' koo- ba' juu' kyah' hnäh' lä-jëë' hnäh' mah' sa- leeh' hnäh' to' nää'. Koo- neë' ba' go'taah' hnäh'. Wa' la' koo- ba' huu'dsë- kih' jee' lä-jëë' hnäh'. ¹¹ Øøhn', ga-nuun' ha- lä' tääh' hnäh', ga-jmeeh' dsa- kyaah' Cloé juu' he- cha- hnii- jee' kyah' hnäh'. ¹² Lä'la- ba' ngoo' juu' la-. Ko-llaa' hnäh' jwah' hnäh': "Jnä' jmeen- ko-jøh' kyaah' Paa'." Hi- jñah' jäh': "Jnä' kyaahn' Apolo." Hi- jñah' jäh': "Jnä' kyaahn' Pee'." Hi- jñah' jäh': "Jnä' laan' kyaah' Cristo." ¹³ Ha- ba' lä' la' juu' ja-. ¿Che' laa' uu' uu- Cristo? ¿Che' jnä' ga-taan' dsöh' hma-cru- kwaat- kyah' hnäh'? ¿Che' ga-saa- hnäh' jmi- lä-hih' kin'? ¹⁴ Kwan' ti'hmaah' kih' Dio sa' ga-chaan' dsa- jmi- jee' kyah' hnäh'. Ma'la' Crispo kyaah' Gayo ba' ga-chaan' jmi-. ¹⁵ He-ja- ni' jaa- dsa- sa' le' jäh- he- na-saah- hnäh' jmi- kyaah' hih' kin'. ¹⁶ Hi' ga-chaan' jmi- hi- chaa- kih' Estéfana ka-läh'. Pero sa' man' che' chaa- ga' jñah' hi- ga' ga-chaan' jmi-. ¹⁷ Jëeh', sa' ga-chee' Cristo jnä' mah' chaan' dsa- jmi-. Ga-cheey' jnä' mah' kwan' ju'hmeë' kiyh' ba'. Hi' sa' hlëehn' kyaah' juu' kaah',

ha- ga- che- sa- hä' ta' he- ga-taa- Cristo dsoh' hma-cru-.

Kyaah' Cristo ga-lä-jnä' he- kyuu~ Dio cha-miuh-

¹⁸ Jëeh', kih' hi- dsa-kah~ jwë', ngaah' ba' la' juu' he- ga-taa- dsoh' hma-cru-. Pero jnä' jne' hi- dsa-lää', juu' la- la' be' kih' Dio ba'. ¹⁹ Lä-koö- na-sii- juu' kih' Dio:

Heen' go-te- huudsë- kih' hi- kyuu~ cha-miuh-.
Jnuuhn' lä-jë- he- ma-mi-tëë- dsa- hi- ngëë-
cha-miuh-, ga-jäh' Dio.

²⁰ ¿Na' hi- kyuu~ cha-miuh-? ¿Na' hi- ma-mi-tëë- cha-miuh-? ¿Na' hi- lih- ti-choo- juu' jmi-gyuu- la-? ¿Che- sa- ga-jmee' Dio ga-jä' ta- hwa' lä-jë- he- kyuu~ dsa- jmi-gyuu-? ²¹ Cha-miuh- huudsë- llu' cha- kih' Dio, he-ja- sa- ga-kway' jwë' ma-lä-kyuu- dsih' kyaah' he- kyuu~ dsa- cha-miuh-. Ga-tih' dsëy' lääy' dsa- hi- jmee- dsoo' dsë' kiyh' ba', ta-la- kih' he- kwa' dsa- juu' kiyh' ma-ke- jäh' dsa-, ngaah' juu' na-. ²² Dsa- judiu hnøø' jëëy' koö- he- juh-gaa-. Hi- dsa- griego hnooyh- ha- lä- jee' lä-kyuyh~ cha-ga'miuh- ba'. ²³ Pero jne', ga-nøø' ba' jne' kwa' jne' juu' he- ga-taa- Cristo dsoh' hma-cru-. Hi- juu' la- la' o-hih- kih' dsa- judiu, hi- kih' dsa- griego la' juu' ngaah' ba'. ²⁴ Pero kih' hi- ga-tëeh' Dio, dsa- judiu lä-kye- griego, juu' kih' Cristo mi-jnää- ha- lä-koö- be' sa- cha- kih' Dio, hi- ha- lä-koö- sa- kyuyh~. ²⁵ Ma-ke- jäh' dsa-, ngaah' la' juu' kih' Dio, pero kyeë' cha-ga'miuh- he- kyuu~ Dio lä-koh' ga' he- kyuu~ dsa-. Hi- ma-ke- jäh'

sa⁺ bee⁺ juu⁺ kih⁺ Dio, pero cha⁻ga⁺miih⁻ bee⁺ ba⁺ lä⁻koh⁺ ga⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻.

²⁶ Jee⁻ da⁺ hnäh⁺ øøhn⁺, ha⁻ lä⁻ ma⁺ tääh⁺ hnäh⁺ lä⁻ ma⁺ ga⁺tëeh⁺ Dio hnäh⁺. Sa⁺ jwëë⁺ hnäh⁺ hi⁻ ma⁺ kyuu^h~ cha⁻miih⁻ lä⁻koo⁻ te⁺ he⁻ ma⁻mi⁻tëë⁻ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺. Sa⁺ jwëë⁺ hnäh⁺ hi⁻ ma⁺ jmee⁺ hih⁺, hi⁻ ni⁻ sa⁺ jwëë⁺ hnäh⁺ hi⁻ ma⁺ hii⁺ juu⁺ kih⁺. ²⁷ Ga⁻lleeh⁻ Dio hi⁻ sa⁺ kyuu^h~ ni⁻ miih⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻ mah⁺ lley⁻ o⁻hih⁻ kih⁺ hi⁻ kyuu^h~ cha⁻miih⁻, hi⁻ ga⁻lleeyh⁻ hi⁻ sa⁻ bee⁺ jmi⁻gyuu⁺ la⁻ mah⁺ lley⁻ o⁻hih⁻ kih⁺ hi⁻ bee⁺. ²⁸ Lä⁻kye⁻ hi⁻ sa⁺ lä⁻jëen⁻, lä⁻kye⁻ hi⁻ sa⁺ täahn⁺ ta⁺ jmi⁻gyuu⁺ la⁻, ga⁻lleeh⁻ Dio, hi⁻ lä⁻jëe⁻ hi⁻ sa⁺ laa⁺ ni⁻ miih⁻ ga⁻lleeyh⁻ mah⁺ jmääy⁺ ta⁻ koo⁺ lä⁻jëe⁻ hi⁻ laa⁺ kaah⁺. ²⁹ Lä⁻ja⁻ ni⁻ jaa⁻ sa⁺ le⁺ jmää⁺ hñii⁺ jøøh⁺ cha⁺né⁺ Dio. ³⁰ Ta⁻la⁻ kih⁺ Dio ba⁺ ja⁻, he⁻ tääh⁺ hnäh⁺ kyaah⁺ Cristo Jesús. Hi⁻ kyaah⁺ Cristo ga⁻jmeey⁺ kyuu^h~ jne⁺ cha⁻miih⁻, he⁻ja⁻ lluu⁺ jne⁺, na⁻jngëe⁺ jne⁺, hi⁻ na⁻laa⁺ jne⁺ ta⁻la⁻ kih⁺ Cristo. ³¹ He⁻ja⁻ lä⁻koo⁻ na⁻si⁻ juu⁺ kih⁺ Dio: “Hi⁻ hnøø⁺ jmää⁺ hñii⁺ jøøh⁺, wa⁺ jmääy⁺ hñiiy⁺ jøøh⁺ kih⁺ he⁻ laay⁺ kyaa⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻.”

2

¹ Lä⁻ ma⁺ ñeen⁺ na⁺jëen⁻ hnäh⁺ ga⁻kwan⁺ juu⁺ kih⁺ Dio, pero sa⁺ ga⁻hlëehn⁻ hnäh⁺ kyaah⁺ juu⁺ kaah⁺ ni⁻ sa⁺ ga⁻jmeen⁺ kyuu^h~ cha⁻miih⁻. ² Ga⁻lla⁻ dsen⁺ he⁻ sa⁺ hlëehn⁻ kih⁺ wa⁺ he⁻ cha⁻ he⁻ juu⁺, ma⁻la⁻ juu⁺ kih⁺ Jesucristo ba⁺ ga⁻kwan⁺, ha⁻ lä⁻ ga⁻taay⁺ dsoh⁺ hma⁻cru⁻. ³ Sa⁺ ma⁺ cha⁻ be⁺ kin⁻ lä⁻ ma⁺ gyan⁺ jee⁺ tääh⁺ hnäh⁺. Ga⁻lä⁻gohn⁻ lä⁻jiih⁻ ga⁻jlään⁺. ⁴ Lä⁻ ma⁺ ga⁻kwan⁺ juu⁺ sa⁺ ga⁻hlëehn⁻ hnäh⁺ lä⁻koo⁻ hlëeh⁻ jaa⁻ hi⁻ kyuu^h~ cha⁻miih⁻

mah' ma' jmeen` lä`ngëeh' hnäh'. Ga`lä`jnä` jëë` go`te` he` ga`hlëeh'n` kyaah' be' he` ga`kwa` Jmi`lle' kih' Dio. ⁵ Lä`jwë' ja`, ja` kyaah' he` kyuuh` dsa` cha`miih` ga`jmeeh' hnäh' dsoo' hoh' hnäh'. Kyaah' be' kih' Dio ba' ja`, he` ga`lä`dsoo' hoh' hnäh'.

Lä`la` ba' la' huus`dsë` llu' kih' Dio

⁶ Dsoo' ba' hlëeh' jne' kyaah' huus`dsë` llu' jee' kih' dsa` ma`kaah' kyaah' juu' kih' Dio. Pero ja` kyaah' huus`dsë` he` cha` jmi`gyuu` la`, ni` kih' hi` jmee` hih' hi` tääh' na' hi` lle` kih' hee' go`te`. ⁷ Hlëeh' jne' lä`koõ` la' huus`dsë` kih' Dio he` ma' na`hmää` jää'. Ma`ñe` ba' Dio, jää' ja`ga`nøõ' jmi`gyuu` ha` lä`jwë` tëey` jne' ya`jwii' kiyh'. ⁸ Ni` jaa` dsa`ta` hi` chaa` jmi`gyuu` la`, sa` ga`lä`ñe` ha` lä` la' huus`dsë` kih' Dio. Wa`ra` jäh' kih' ga`lä`ñey`, sa` ma`täay` dsoh' hma`cru` Dsa`ta` hi` jøøh' ga' kih' jee' lä`jëë`. ⁹ Pero lä`la` ba' na`sih` juu' kih' Dio: He` sa` ma`jëë` dsa`, he` sa` ma`nuuy', he` sa` ma`jmeë' dsa` huus`dsë` kih', he` ja` ba' ma`mi`llu' Dio kih' lä`jëë` hi` hnää` Dsa`jøøh' jnän`.

¹⁰ Jnä` jne' ba' ga`mi`jnää` Dio ha` lä` la' huus`dsë` kiyh' ta`la` kyaah' Jmi`lle' kiyh'. Jëeh' Jmi`lle' kyuuh` ba' ga`lä`jëë`. Lä`kye` huus`dsë` kih' Dio he` sa` lä`këh' jne' jmi` lä`kyuuh` jne', hi` he' ba' kyuuh`.

¹¹ Sa` chaa` dsa` hi` ñe` ha` lä` la' kih' jñah' dsa`. Ma`la` jmi`lle' kiyh' ba' ñe`. Ja`ba` lä`ja` la' kih' Dio ka`läh'. Sa` chaa` hi` ñe` ha` lä` laay'. Ma`la` Jmi`lle' kiyh' hñiiy' ba' ñe`. ¹² Jne' hi`

ma⁻heeh⁻ juu¹ kih¹ Dio, sa⁺ ga⁻hñah¹ jne¹ jmi⁻lle¹ he⁻ cha⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻. Ga⁻hñah¹ jne¹ Jmi⁻lle¹ he⁻ ga⁻chee¹ Dio mah¹ lä⁻ñe¹ jne¹ ha⁻ lä⁻koo⁻ te¹ he⁻ ga⁻kwëeh¹ Dio jne¹. ¹³ Kih¹ he⁻ na⁻ ba¹ hlëeh¹ jne¹. Pero ja⁻ kyaah¹ juu¹ he⁻ ma⁻mi⁻tëe¹ jne¹ kih¹ dsa⁻ hi⁻ kyuu^h~ cha⁻miih⁻. He⁻ ma⁻mi⁻tëe¹ jne¹ kih¹ Jmi⁻lle¹ kih¹ Dio ba¹, he⁻ ja⁻ ba¹ hlëeh¹. He⁻ ja⁻ kwa⁻ jnääh¹ juu¹ he⁻ gwa¹ kiyh¹ mah¹ ngëen¹ kih¹ jñah¹ hi⁻ ma⁻kye⁻ Jmi⁻lle¹ lä⁻na⁻.

¹⁴ Jaa⁻ dsa⁻ ta⁻jmah¹ hi⁻ sa⁺ ga⁻ ma⁻heeh⁻ kih¹ Dio, sa⁺ heeyh⁻ he⁻ gwa¹ kih¹ Jmi⁻lle¹ kih¹ Dio. Juu¹ ngaah¹ ba¹ la¹ he⁻ ja⁻ kiyh¹, hi⁻ ni⁻ sa⁺ lä⁻këyh¹ jmi⁻ lä⁻ngëey¹, jëeh¹ kyaah¹ be¹ kih¹ Jmi⁻lle¹ Na⁻jngii¹ ba¹ lä⁻ngëe¹ jne¹. ¹⁵ Pero ta⁻ jyoh¹ ko⁻taa⁻, hi⁻ ma⁻hyoh⁻ Jmi⁻lle¹ Na⁻jngii¹, lä⁻këyh¹ jmi⁻ kay¹ kwaat⁻ kih¹ lä⁻jë⁻. Pero kiyh¹ sa⁻ chaa⁻ hi⁻ ka¹ kwaat⁻. ¹⁶ Lä⁻koo⁻ na⁻sii⁻ juu¹ kih¹ Dio: “¿Hi⁻ ba¹ kyuu^h~ he⁻ huu¹dsë⁻ he⁻ jmee⁻ Dio? ¿Hi⁻ ba¹ lih⁻ kwëeyh¹ nuuh⁻?” Pero jnän¹, ma⁻cha⁻ huu¹dsë⁻ lä⁻koo⁻ la¹ huu¹dsë⁻ kih¹ Cristo.

3

Ko⁻joh¹ ba¹ wa¹ jmeen¹ ta⁻ la⁻ lä⁻jëe⁻ jne¹

¹ Lä⁻ja⁻ øøhn¹, sa⁺ ga⁻la¹ ma¹ hlëeh¹ hnäh¹ lä⁻koh¹ dsa⁻ ma⁻kaah¹ hi⁻ ga⁻nää¹ lä⁻ hnøø¹ Jmi⁻lle¹ Na⁻jngii¹. Ga⁻hlëeh¹ hnäh¹ lä⁻koo⁻ lle¹ kih¹ dsa⁻ hi⁻ ga⁻nää¹ lä⁻koh¹ ngii¹ jmi⁻ngo¹ kih¹. Ga⁻hlëeh¹ hnäh¹ lä⁻koo⁻ jaa⁻ chih⁻pih¹ hi⁻ na¹ ga⁻ ma⁻løø¹ jwë¹ kih¹ Cristo. ² Ga⁻heeh¹ hnäh¹ lä⁻koo⁻ wa¹juh¹, kih¹ he⁻ sa⁺ ga⁻ ma⁻lä⁻ngëe¹ hnäh¹ lä⁻koo⁻ ngëe¹ dsa⁻ ma⁻kaah¹. Hi⁻ lä⁻ ma⁻tääh¹ hnäh¹ ja⁻

lä⁺jiih⁺ na⁺. ³ Hi⁺ lä⁺ ma⁻ngoo⁺ ja⁻ba⁺ ga⁻nää⁺ hnäh⁺ lä⁺koō⁻ ngii⁺ jmi⁻ngo⁺ kyah⁺ hnäh⁺. Chaa⁻ ko⁻llaa⁺ hnäh⁺ hi⁻ liih⁺, hi⁺ cha⁻ hnii⁻ jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺, hi⁻ ti⁻chooh⁻ hnäh⁺ juu⁺. ¿Che⁺ sa⁺ ñeh⁺ hnäh⁺, jmi⁻ngo⁺ kyah⁺ hnäh⁺ ba⁺ na⁻ he⁻ jøø⁺ he⁻ ga⁻nää⁺ hnäh⁺ lä⁺koō⁻ dsa⁻ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻? ⁴ Lä⁺ ma⁺ ga⁻jäh⁺ hnäh⁺: “Jnä⁺ jmeen⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ Paa⁺”, mah⁺ hi⁻ jñah⁺ ga⁻jäh⁺: “Jnä⁺ jmeen⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ Apolo”, ¿ché sa⁺ ñeh⁺ hnäh⁺, he⁻ ga⁻nää⁺ hnäh⁺ lä⁺koō⁻ ngii⁺ jmi⁻ngo⁺ kyah⁺ hnäh⁺ ba⁺ ja⁻?

⁵ ¿Hee⁻ ba⁺ laa⁺ jnä⁺ ja⁻? ¿Hee⁻ ba⁺ laa⁺ Apolo? Sa⁺ cha⁻ he⁻ laa⁺ jnääh⁺ ni⁻ miih⁻. He⁻ jmee⁻ jnääh⁺ ta⁺ he⁺ kih⁺ Dio ba⁺ ja⁻. Hi⁺ ta⁻ la⁺ kyaa⁺ jnääh⁺ ga⁻heeh⁺ hnäh⁺ kih⁺ Dio. Lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jnääh⁺ ga⁻jmee⁺ jnääh⁺ ta⁺ he⁻ ga⁻hñah⁺ jnääh⁺ kiyh⁺. ⁶ Jnä⁺ ga⁻jngëen⁺ mi⁻ju⁻, Apolo ga⁻huu⁺ jmi⁻, pero Dio ba⁺ hi⁻ ga⁻mi⁻kwaä⁻ ta⁺ he⁻ ga⁻jmee⁺ jnääh⁺. ⁷ Sa⁺ cha⁻ he⁻ laa⁺ ni⁻ miih⁻ hi⁻ jngëe⁻ hi⁻ hi⁻ huu[~] jmi⁻ he⁻ na⁻jnääh⁺. Dio ba⁺ hi⁻ jøøh⁺, hi⁻ he⁺ ba⁺ hi⁻ jmee⁺ dsa⁻kwaä⁺ ta⁺ kih⁺. ⁸ Kwee⁻ ba⁺ laa⁺ hi⁻ jngëe⁻ kyaah⁺ hi⁻ huu[~] jmi⁻. Hi⁺ Dio ba⁺ mi⁻hmaah⁺ kih⁺ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ lä⁻koō⁻ te⁺ ta⁺ he⁻ jmeey⁺. ⁹ Jmee⁻ jnääh⁺ ko⁻jøh⁺ ta⁺ kih⁺ Dio. Hi⁺ hnäh⁺ laah⁺ hnäh⁺ lä⁻koō⁻ hwa⁺ jee⁺ jmee⁻ jnääh⁺ ta⁺ kih⁺ Dio, hi⁻ laah⁺ hnäh⁺ lä⁻koō⁻ hne⁻ juu^h kiyh⁺.

¹⁰ Kyaah⁺ ta⁺ he⁻ hä⁺ goon⁻ he⁻ la⁺ ga⁻hyohn⁺ kih⁺ Dio, ga⁻jmeen⁺ lä⁻koō⁻ jmee⁺ të⁺hyah⁺ hi⁻ ma⁻tëe⁻ llu⁺, ga⁻jmeen⁺ ma⁻tii⁺ na⁺hyah⁻ kih⁺ hne⁺ ja⁻. Hi⁺ jñah⁺ ba⁺ hi⁻ choo⁺ na⁺hyah⁻. Pero lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jmee⁺ bii⁺ jëey⁺ kwee⁻ ha⁻ lä⁺ chooyh⁺ na⁺hyah⁻ ja⁻. ¹¹ Sa⁺ chaa⁻ ni⁺ jaa⁻ hi⁻ na⁻ngë⁺ jwë⁺ jmee⁺

jyoh' ma-tií' na'hyah-, lä'koh' he- ma-na-la-. Je-
 sucristo ba' laa' ma-tií' na'hyah- ja-. 12 Wa'ra-
 ga'choo' dsa- na'hyah- ja-, ko'llaa' kooh' ku'nøø',
 kuu' tøø-, kuu' he- hmooh', jwi' hma-, wa'ñii-,
 moo- kii-. 13 Hi- lä'jna' ha- lä' ma-jmee' lä'jaa-
 lä'jaa-. Jëeh' lloo~ koo- jmii' lä'jna' kyaah' wa'je-,
 ha- lä' la' ta' he- ma-jmeey'. Wa'je- ja- mi'jnää-
 che' llu' ta' kiyh'. 14 Cher'mah' ga'jä' koo- hwheh-
 ta' he- ga'chooy' në' ma-tií' na'hyah- ja-, hyoyh'
 jñeey'. 15 Hi- cher'mah' ga'koo' ta' he- ga-jmeey'
 ja-, ma-hee' ba' ta' ja-. Pero lääy' ba', le' kiyh'
 lä'koo- he- ga'laay' he- ma'kaay'.

16 ¿Che' sa' ñeh' hnäh' laah' hnäh' gwah' kih'
 Dio hi- ja-ba' Jmi-lle' kih' Dio hää' neh' tuh-hoh'
 hnäh'? 17 Cher'mah' chaa- hi- ga-hee' gwah' kih'
 Dio, lä'ja- hee' Dio hi- he' ka-läh'. Jëeh' na-jngii'
 gwah' kih' Dio hi- he' ba' hnäh', laah' hnäh' gwah'
 kiyh'.

18 Ta- mi-gaa' hnäh' hñaah'. Cher'mah' laah'
 hnäh' kyuu~ hnäh' cha-miih- lä'koo- kyuu~
 dsa- jmi-gyuu~, jmää' hnäh' hñaah' lä'koo- jaa-
 hi- too- ba' mah' lä'ja- ba' lä'kyuu~ hnäh'
 cha-ga'miih-. 19 Jëeh', lä'jē- he- kyuu~ dsa-
 jmi-gyuu~, kih' Dio sa' jmää' he- ja- ni' miih-.
 Lä'la- na-sii- juu' kih' Dio: "Dio ba' lla-dsēē' kih'
 hi- kyuu~ cha-miih-, ja-ba' kyaah' he- kyuyh-
 ja- jmee' täyh'." 20 Hi- lä'ja- na-sii- ka-läh': "Ñe-
 ba' Dio sa' jmää' ni' miih- lä'jē- huu'dsē- kih' hi-
 laa' kyuu~ cha-miih-." 21 Heh' lä'ja-, ni' jaa- sa-
 wa'jmää' hñii' jøøh' kih' he- jmeey' ko-jøh' kyaah'
 jaa- dsa-kyaa'yh'. Jëeh' koo- ba' laay' jee' lä'jēē-.

22 Lăˆjaˆ Paa', kyaah' Apolo, kyaah' Pee', kyaah' kih' jmiˆgyuuˆ laˆ, lăˆjaˆ heˆ chaaˆ jne', heˆ juuˆ jne', hiˆ kih' lăˆjēˆ heˆ chaˆ naˆ kyaah' heˆ naˆ gaˆ jāˆ, gaˆlăˆjēˆ baˆ laˆ jnānˆ. 23 Lăˆjaˆ kaˆlăhˆ laaˆ jneˆ kyaaˆ Cristo, hiˆ Cristo laaˆ kyaaˆ Dio.

4

Lăˆlaˆ laˆ taˆ kih' apóstol

1 Lăˆjaˆ, waˆ jmeeˆ dsaˆ kwaatˆ laaˆ jnāahˆ hiˆ jmeeˆ taˆheˆ kih' Cristo baˆ, naˆ hñaaˆ jnāahˆ mahˆ miˆjnāāˆ jnāahˆ juuˆ kih' Dio heˆ maˆ naˆ hmāāˆ jāāˆ. 2 Hiˆ kih' hiˆ hăˆ gooˆ kooˆ taˆ, jmeeˆ biiˆ miˆteyˆ kyaahˆ taˆ heˆ hăˆ gooyˆ. 3 Saˆ chaˆ heˆ jmeeˆ cherˆmahˆ hnăhˆ o cherˆmahˆ jñahˆ kaˆ kwaatˆ haˆ lăˆ ngoonˆ kyaahˆ taˆ kinˆ. Niˆ jnăˆ, saˆ kyenˆ kwaatˆ kiˆ hñiinˆ. 4 Maˆkeˆ saˆ hñiˆ huudseˆ lluˆ kinˆ, pero jaˆ kyaahˆ heˆ naˆ hnøøˆ jăhˆ maˆjănˆ lluˆ. Dio baˆ hiˆ ngiˆhˆ kwaatˆ kinˆ. 5 Lăˆjaˆ, taˆ kaˆ hnăhˆ kwaatˆ kih' niˆ jaaˆ, taˆkoˆjiˆhˆ saˆ gaˆ maˆjahˆ Dsaˆjøøhˆ jnānˆ. Hiˆ heˆ baˆ miˆjnāāˆ lăˆjēˆ heˆ hliˆhˆ heˆ maˆjmeēˆ jneˆ jeeˆ naˆ hmāāˆ, hiˆ miˆjnāāyˆ haˆ lăˆ laˆ nehˆ tuhˆdsēˆ jneˆ. Maˆjaˆ baˆ hlēehˆ Dio lluˆ kih' lăˆjaaˆ lăˆjaaˆ hiˆ hwēēˆ lluˆ.

6 Heˆ lluˆ kyahˆ hnăhˆ baˆ naˆ øøhnˆ, heˆjaˆ maˆjwēēhnˆ hnăhˆ haˆ lăˆ laˆ kinˆ kyaahˆ Apolo heˆ saˆ hnoonˆ jmāāˆ dsaˆ jnāahˆ kaahˆ. Mahˆ lăˆjaˆ lăˆngēehˆ hnăhˆ lăˆkooˆ hnøøˆ jăhˆ juuˆ laˆ: “Taˆ waˆngēēnˆ jwēˆ kih' lăˆkooˆ teˆ heˆ naˆ siˆ.” Lăˆjaˆ taˆ jmāāˆ hnăhˆ jøøhˆ niˆ jaaˆ mahˆ jñahˆ jmāāhˆ hnăhˆ taˆ kooˆ. 7 ¿Hiˆ baˆ naˆ hiˆ gaˆjmāāˆ hneˆ jøøhˆ? ¿Heeˆ baˆ chaˆ kyahˆ heˆ saˆ gaˆkwaˆ Dio?

Hi⁺ cher⁺ mah⁺ ma⁻ hñah[~] ba⁺ hne⁻ kih⁺ Dio, ¿he⁻ la⁺ jmääh⁺ hñaa⁺ h jøøh⁺? Lä⁺ koo⁻ he⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ ma⁻ hñah[~] ba⁺ jmeeh⁻.

8 Ma⁻ cha⁻ ba⁺ lä⁺ jē⁺ he⁻ ma⁺ hnooh⁻ hnäh⁺, ma⁻ cha⁻ ba⁺ kuu⁺ kyah⁺ hnäh⁺. Ma⁻ gaa⁺ hoh⁺ jnääh⁺. Jmääh⁺ hnäh⁺ hñaa⁺ lä⁺ koh⁺ dsa⁻ ta⁺. Llu⁺ wa⁺ ra⁻ jäh⁺ kih⁺ ma⁺ ra⁻ ju⁺ dsoo⁺ ma⁻ laah⁺ hnäh⁺ dsa⁻ ta⁺ mah⁺ jmee⁺ jnääh⁺ hih⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ hnäh⁺. 9 Go⁻ laan⁺, ga⁻ llaa⁺ Dio jnääh⁺ hi⁻ laa⁺ apóstole ta⁺ hwa⁺ go⁻ te[~], lä⁺ koo⁻ he⁻ ga⁺ jmeey⁺ hih⁺ juu⁺ jnääh⁺. Lä⁺ jē⁺ he⁻ ga⁺ ngēē⁺ jnääh⁺ ga⁺ jmee⁺ ga⁺ lä⁺ dsa⁺ dsē⁺ dsa⁻ kya⁺ jnääh⁺, lä⁺ kye⁻ ángele, hi⁺ lä⁺ jēē⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺ ka⁻ läh⁺. 10 He⁻ hnää⁺ jnääh⁺ Cristo, he⁻ ja⁻ laa⁺ jnääh⁺ lä⁺ koo⁻ dsa⁻ too⁻ ba⁺, pero kyah⁺ hnäh⁺ cha⁻ cha⁻ miih⁻ huu⁺ dsē⁻ llu⁺ ta⁻ la⁻ kih⁺ Cristo. Sa⁺ cha⁻ be⁺ kya⁺ jnääh⁺, pero kyah⁺ hnäh⁺ cha⁻ cha⁻ miih⁻. Hnää⁺ dsa⁻ hnäh⁺ pero jnääh⁺ sa⁺ taayh⁻ ta⁺. 11 Lä⁺ jiih⁺ na⁺, kyaah⁺ jnääh⁺, na⁻ kii⁻ dsē⁻ jnääh⁺, sa⁺ cha⁻ hmiih⁻ he⁻ kyeh⁺ jnääh⁺, kwa⁺ dsa⁻ jwē⁺te kya⁺ jnääh⁺, sa⁺ cha⁻ jee⁺ dsa⁺ tooh⁺ jnääh⁺. 12 Lä⁺ jiih⁺ ga⁺ hwa⁺ jnääh⁺ ga⁺ jmee⁺ jnääh⁺ ta⁺ mah⁺ cha⁻ he⁻ jmee⁺ bii⁺ kya⁺ jnääh⁺. Pero dso⁺ jwii⁺ ba⁺ kwēēh[~] dsa⁻ jnääh⁺, hi⁺ jnääh⁺ ngii⁺ jnääh⁺ he⁻ llu⁺ kih⁺ hi⁻ jwä[~] dso⁺ jwii⁺. Jēē⁺ jnääh⁺ wii⁺, pero kwēēh[~] ba⁺ dsē⁻ jnääh⁺. 13 Hlēēh⁺ dsa⁻ wii⁺ kya⁺ jnääh⁺, hi⁺ ngii⁺ jnääh⁺ llu⁺ kiyh⁺ kih⁺ Dio. Lä⁺ jiih⁺ na⁺, sa⁺ hii[~] lä⁺ jmää⁺ jnääh⁺ go⁻ te[~] jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, laa⁺ jnääh⁺ lä⁺ koo⁻ wa⁺ hlø⁻ he⁻ be[~] dsa⁻.

14 Sa⁺ ma⁻ siin⁺ he⁻ la⁻ mah⁺ jäh⁺ hnäh⁺ kyaah⁺ o⁻ hih⁺. He⁻ juuhn⁺ miih⁻ kyah⁺ hnäh⁺ ba⁺ la⁻, kih⁺ he⁻ laah⁺ hnäh⁺ lä⁺ koo⁻ gyuu⁻ kyaan⁺ hi⁻ hnaan⁺.

15 Ma⁻ke⁻ chaa⁻ gyaa¹ mil dsa⁻ hi⁻ hlēēh[~] hnäh^ʔ juu¹ kih¹ Cristo, pero jaa⁻ ba^ʔ hi⁻ ga⁻hlēēh¹ hnäh^ʔ lä⁻ ma^ʔ to⁻nē^ʔ he⁻ja⁻ laan¹ lä⁻koo⁻ tää^ʔ kyaah¹ hnäh^ʔ. Jēēh^ʔ jnä^ʔ ba^ʔ ga⁻jmeen¹ ga⁻lä⁻chaa⁻ hnäh^ʔ kyaah^ʔ ju¹hmēē^ʔ kih¹ Cristo Jesús. 16 He⁻ja⁻, chuun^ʔ kyaah^ʔ hnäh^ʔ, jmee^ʔ hnäh^ʔ lä⁻koo⁻ jmee⁻ jnä^ʔ. 17 He⁻ja⁻ ba^ʔ na⁻, ma⁻cheen⁻ Timotä dsa⁻jēē⁻ hnäh^ʔ. Peer⁻ hnaa⁻ jnih^ʔ. Laay¹ lä⁻koo⁻ gyuu⁻ kyaan⁻, mi⁻tey¹ kih¹ Dsa⁻jøøh¹ jnä⁻. Hi⁻ na⁻ jmee¹ lä⁻dsooh[~] hoh^ʔ hnäh^ʔ lä⁻koo⁻ mi⁻ten⁻ kih¹ Cristo. Jēēh^ʔ jmee⁻ ba^ʔ jnä^ʔ lä⁻koo⁻ ma⁻hlēēhn⁻ dsa⁻ lä⁻kaa⁻ gwah⁻, wa⁻ ha⁻ cha⁻ ha⁻ jee^ʔ tääyh^ʔ.

18 Ko⁻llaa^ʔ hnäh^ʔ ma⁻jmääh⁻ hnäh^ʔ hñaah¹ kaah^ʔ. Laah^ʔ hnäh^ʔ, jih¹koh^ʔ sa⁻ lloon[~] na^ʔjēēn⁻ hnäh^ʔ. 19 Pero चाह^ʔ ba^ʔ niin⁻ na^ʔjēēn⁻ hnäh^ʔ cher^ʔmah¹ lä⁻ja⁻ hnøø¹ Dio. Ma^ʔja⁻ jēēn⁻ che^ʔ cha⁻ be^ʔ kih¹ hi⁻ jmää[~] hñii^ʔ kaah^ʔ, o che^ʔ ko⁻ja⁻ hlēēh⁻ bih¹. 20 Jēēh^ʔ, he⁻ tøøh^ʔ jne^ʔ kyaah^ʔ Dio, tøøh^ʔ jne^ʔ kyaah^ʔ be^ʔ kiyh¹, sa⁻ la¹ kyaah^ʔ juu¹ he⁻ koo⁻ hlēēh^ʔ jne^ʔ. 21 ¿Ha⁻ ba^ʔ lä⁻hnooh⁻ hnäh^ʔ? ¿Che^ʔ na^ʔjēēn⁻ hnäh^ʔ kyen^ʔ koo⁻ si^ʔhma⁻, o che^ʔ jmeen⁻ hnaan⁻ hnäh^ʔ kih¹ he⁻ hwaan^ʔ?

5

Jaa⁻ dsa⁻ñuu^h ga⁻kaa¹ mē^ʔ jñah^ʔ

1 Hii^ʔ juu¹ cha⁻ koo⁻ he⁻ hliih¹ jwërte jee^ʔ kyah¹ hnäh^ʔ he⁻ sa⁻ jmee⁻ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ ma⁻heeh⁻ kih¹ Dio. Jäyh^ʔ, chaa⁻ jaa⁻ jee^ʔ kyah¹ hnäh^ʔ hi⁻ kyaah^ʔ cho¹hmay⁻ (he⁻ hnøø¹ jäh⁻: mē^ʔ jmiiy⁻). 2 Ha⁻ ba^ʔ lä⁻ja⁻ he⁻ jmääh⁻ hnäh^ʔ hñaah¹ kaah^ʔ. Llu¹ ga⁻ wa⁻ra⁻ jäh^ʔ kih¹ ki¹hooh^ʔ hnäh^ʔ mah¹ lleeh¹ hnäh^ʔ hi⁻

jmee⁺ dso'kye⁻ lä⁺na⁻, jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺. ³ Ma⁺ke⁻ sa⁺ gyan⁺ kyaah⁺ hnäh⁺, pero ma⁺ra⁺ he⁻ hää⁺ ba⁺ jnä⁺ jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺ kyaah⁺ jmi⁻lle⁺ kin⁺. Ma⁺ ba⁺ jnä⁺, ha⁻ lä⁺ jmeen⁻ kih⁺ hi⁻ ga⁺jmee⁺ dso'kye⁻ na⁻, lä⁺koo⁻ he⁻ gyan⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ hnäh⁺ ba⁺ ma⁻la⁺. ⁴ Ja⁻ go⁻taah⁺ hnäh⁺ ko⁻jøh⁺ kwaat⁻ kih⁺ Jesucristo Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻, hi⁻ jmee⁺ hnäh⁺ kwaat⁻ he⁻ hä⁺ jmi⁻lle⁺ kin⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ hnäh⁺. Ma⁺ja⁻ kyaah⁺ be⁺ kih⁺ Jesucristo Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻, ⁵ ngëë⁺ hnäh⁺ dsa⁻ na⁻ ja⁺goo⁻ Tana⁺ mah⁺ wa⁺ juu⁺ jmi⁻ngo⁺ kiyh⁺. Mah⁺ lä⁺ ja⁻ lää⁺ jmi⁻lle⁺ kiyh⁺ wa⁺ra⁻ ga⁺të⁺ jee⁺ jäh⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻.

⁶ Sa⁺ llu⁺ he⁻ jmääh⁺ hnäh⁺ hñaah⁺ kaah⁺. ¿Che⁺ sa⁺ ñeh⁺ hnäh⁺, miih⁻ ba⁺ levadura lee⁺ kaah⁺ dsa⁻ lä⁺kaa⁻ koo⁻ nää⁺ tu'ka⁺? ⁷ Jñuuh⁺ hnäh⁺ levadura ma⁻gyuh⁻ na⁻ mah⁺ leeh⁺ hnäh⁺ koo⁻ nää⁺ tu'ka⁺ hmëë⁺ ba⁺ he⁻ sa⁺ kyaah⁺ levadura, lä⁺llu⁺ he⁻ ma⁻na⁻jngëeh⁺ hnäh⁺ na⁺. Jëeh⁺, he⁻ llu⁺ jnän⁻ he⁻ ga⁺jngëeh⁺ dsa⁻ Cristo hi⁻ laa⁺ borrego mäh⁺ jnän⁻. ⁸ Lä⁺ lä⁺koo⁻ he⁻ tøøh⁺ jne⁺ jmi⁺ he⁻ kyehn⁺ borrego mäh⁺ jee⁺ sa⁺ le⁺ kih⁺ levadura. He⁻ja⁻ wa⁺ jñuuhn⁺ kih⁺ he⁻ hliih⁺. Mo⁻so⁺ wa⁺ jmee⁺ ga⁺ jne⁺ he⁻ ngi⁺ jmi⁻ngo⁺ jnän⁻. He⁻ na⁻ la⁺ lä⁺koh⁺ levadura ma⁻gyuh⁻. Wa⁺ kyen⁺ koo⁻ nëë⁺ ba⁺ huu⁺dsë⁻ lä⁺ hnøø⁺ kih⁺ ju'dsoo⁺. He⁻ na⁻ la⁺ lä⁺koo⁻ he⁻ kih⁺ he⁻ñi⁺ he⁻ sa⁺ kyaah⁺ levadura.

⁹ Lä⁺ ma⁺ ga⁺sin⁺ kyah⁺ hnäh⁺ jää⁺, ga⁺jwëëhn⁺ hnäh⁺, mo⁺to⁺ jmee⁻ hnäh⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ hi⁻ ga⁺nää⁺ kyaah⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻. ¹⁰ Sa⁺ jwahn⁺ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio, hi⁻ kaah⁻ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁻ hnøø⁺ lih⁺ cha⁻miih⁻

kuu', hiiy~ kih' dsa-, jmaäy~ jøøh' dio hi- na-laa-
kaah~ dsa-. Cher'mah' tøøh' ba' jne' jmi-gyuu+ la-,
ma-ra- he- tøøh' ba' jne' jee' kih' dsa- hi- jmee-
lä-na-. ¹¹ Lä-la- ba' ga-siin' kyah' hnäh'. Mo-to-
jmee- hnäh' ko-jøh' kyaah' ni- jaa- hi- jäh' laay'
øøh' jne' cher'mah' kaayh~ wa' hi- cha- hi-, hi-
cher'mah' hnøøy' liyh+ cha-miih- kuu', jmaäy~
jøøh' hi- na-laa- kaah~ dsa-, hlëëyh+ wií' kih' dsa+,
laay' lla'hiih-, hiiy~ kih' dsa+. Ni- ta+ kuh- hnäh'
ko-jøh' kyaayh'. ¹² Sa- ga-tëën' llan' ta' kih' hi- sa-
ma-heeh- juu' kih' Dio. Pero kih' hi- jmee- ko-jøh'
kyaah' jne', ¿he-la' sa' lla' jne' ta' kiyh'? ¹³ He-ja-
lleë- hnäh' hi- hlëëh' he' jee' kyah' hnäh'. Pero Dio
ba' lla' ta' kih' hi- sa- ma-heeh- juu' kiyh'.

6

*Ma' hnaah- øøyh' dsa-ta' cha'në' hi- sa-
ma-heeh- juu' kih' Dio*

¹ Cher'mah' chaä- jaa- hi- cha- hnii- kih' kyaah'
øøh-, ¿che' sa' lä-hiiyh' dsooy' në'ta' cha'në' jaa-
hi- sa- ma-heeh- juu' kih' Dio, lla- he- ma' dsooy'
cha'në' hi- laa' kyaa' Dio? ² ¿Che' sa' ñeh' hnäh'
lloo- koo- jmií' hi- na-jngëë' ba' llay' ta' kih' dsa-
jmi-gyuu-? He-ja- cher'mah' hñah+ hnäh' jwë' llah'
hnäh' ta' kih' dsa- jmi-gyuu+, he-la' sa' le' llah'
hnäh' ta' kih' koo- mi'juu' he- sa' la' juuh-? ³ ¿Che'
sa' ñeh' hnäh' lla' jne' ta' kih' ángele ka-läh'? ¿Ha-
lä-ja- sa' le' lla' jne' ta' kih' hi- chaä- jmi-gyuu-
la-? ⁴ He-ja- ga' ma-cha- koo- hnii- jee' kyah'
hnäh' jmi-gyuu+ la-, ¿he-la' go'tøøh' hnäh' goo- hi-
sa- ma-heeh- juu' kih' Dio? ⁵ Hlëëhn' lä-na- mah'

jä⁺ o⁻hih⁺ kyah⁺ hnäh⁺. ¿Ha⁻ lä⁺ la⁺ kyah⁺ hnäh⁺? ¿Che⁻ sa⁻ chaa⁻ ni⁻ jaa⁻ øøh⁺ hnäh⁺ hi⁻ cha⁻ huu⁺ dsē⁻ llu⁺ kih⁺ mah⁺ mi⁻eey⁻ juu⁺ kyah⁺ hnäh⁺? ⁶ Lla⁻ he⁻ ma⁻jmeeh⁺ hnäh⁺ lä⁻ja⁻, te⁻jēēh⁺ hnäh⁺ kyaah⁺ øøh⁺ hnäh⁺ mah⁺ ga⁻nääh⁺ hnäh⁺ cha⁻nē⁻ hi⁻ sa⁻ ma⁻heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio mah⁺ llay⁺ ta⁻ kyah⁺ hnäh⁺.

⁷ Kih⁺ he⁻ te⁻jēēh⁺ hnäh⁺, ma⁻hlääh⁻ hnäh⁺ kyaah⁺ dsa⁻kyaah⁺ hnäh⁺. ¿He⁻la⁺ sa⁻ kwēēh⁻ hoh⁺ hnäh⁺ cher⁻mah⁺ lla⁻dsēē⁻ hnäh⁺? ¿He⁻la⁺ sa⁻ kwēēh⁻ hoh⁺ hnäh⁺ cher⁻mah⁺ jmeeyh⁻ hnäh⁺? ⁸ Lla⁻ he⁻ ma⁻ kwēēh⁻ hoh⁺ hnäh⁺, lla⁻dsēēh⁻ hnäh⁺ kih⁺ dsa⁻, mah⁺ jmeeh⁺ hi⁻ laa⁺ ja⁻ba⁻ øøhn⁺.

⁹ ¿Che⁻ sa⁻ ñeh⁺ hnäh⁺, lä⁻jēē⁻ hi⁻ hñaa⁻ dsē⁺, sa⁻ heyh⁺ ya⁻jwii⁺ kih⁺ Dio? Ta⁻ mi⁻gaa⁺ hnäh⁺ hñaa⁺. Hi⁻ sa⁻ na⁻jee⁻ goo⁻ kaayh⁻ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻, kyaah⁺ hi⁻ jmää⁻ jøøh⁺ dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah⁻ dsa⁻, kyaah⁺ hi⁻ na⁻jee⁻ goo⁻ kaayh⁻ hi⁻ laa⁺ kyaa⁺ jñah⁺, kyaah⁺ dsa⁻ñuu⁻ hi⁻ jmee⁻ lä⁻ jmee⁻ dsa⁻mē⁻, kyaah⁺ dsa⁻ñuu⁻ hi⁻ kaah⁻ he⁻ ba⁻ dsa⁻ñuu⁻ dsa⁻kyaayh⁺, hi⁻ he⁻ sa⁻ heh⁺ ya⁻jwii⁺ kih⁺ Dio. ¹⁰ Lä⁻ja⁻ hi⁻ hii⁻ kih⁺ dsa⁻, hi⁻ hee⁻ dsē⁻ kuu⁺, lla⁻hiih⁻, hi⁻ jwä⁻ dso⁻jwii⁺ kih⁺ dsa⁻kyaah⁺, hi⁻ ga⁻nää⁻ mi⁻gaa⁻ dsa⁻, sa⁻ heyh⁺ ya⁻jwii⁺ kih⁺ Dio. ¹¹ He⁻ ja⁻ ma⁻ laa⁺ ko⁻llaa⁺ hnäh⁺. Pero na⁻ ma⁻na⁻che⁻ dso⁻kye⁻ kyah⁺ hnäh⁺, ma⁻na⁻jngēēh⁻ hnäh⁺, hi⁻ lluu⁺ hnäh⁺ ta⁻la⁻ kih⁺ Jesucristo Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻, hi⁻ ta⁻la⁻ kih⁺ Jmi⁻lle⁻ kih⁺ Dio jnän⁻.

Hnøø⁺ dsa⁻tooh⁻ jne⁻ jmeen⁻ lä⁻ hnøø⁺ Dio

¹² Ga⁻lä⁻jē⁻ ba⁻ na⁻ngēn⁻ jwē⁺ jmeen⁻, pero ja⁻ lä⁻jē⁻ jmää⁻ ta⁻. Ga⁻lä⁻jē⁻ ba⁻ na⁻ngēn⁻ jwē⁺ jmeen⁻,

pero sa⁺ jmeen⁻ mah⁺ sa⁺ lla⁻ dsëe⁻ kin⁺ ni⁺ miih⁻.
 13 Lä⁺ jë⁺ ma⁺, la⁺ kih⁺ tuh⁻ jne⁺, lä⁺ ja⁻ tuh⁻ jne⁺,
 la⁺ kih⁺ ma⁺. Pero kwee⁻ ba⁺ hee⁺ Dio lä⁻ to⁺. Sa⁻
 ga⁻ jmä⁺ Dio jne⁺ mah⁺ kaah⁺ jne⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻.
 Ga⁻ jmeey⁺ jmi⁻ ngo⁺ he⁻ kye⁺ jne⁺ mah⁺ jmee⁺ ta⁺ he⁺
 kiyh⁺. Hi⁻ lä⁺ ja⁻ ka⁻ läh⁺, he⁻ llu⁺ jnän⁻ ba⁺ cha⁻ Dio.
 14 Hi⁻ lloo⁻ koo⁻ jmi⁺, Dio hi⁻ ga⁻ mi⁻ jiih⁻ Dsa⁻ jøøh⁺
 jnän⁻, he⁺ ba⁺ hi⁻ he⁺ mi⁻ jiih⁻ jne⁺ ka⁻ läh⁺ kyaah⁺ be⁺
 kiyh⁺.

15 ¿Che⁺ sa⁻ ñeh⁺ hnäh⁺ jmi⁻ ngo⁺ he⁻ kye⁺ jne⁺ la⁻
 ma⁻ la⁺ koo⁻ ba⁺ kyaah⁺ Cristo? ¿Che⁺ jñuuhn⁺ jaa⁻
 hi⁻ ma⁻ laa⁺ koo⁻ kyaah⁺ Cristo mah⁺ kwëëhn⁺ jaa⁻
 dsa⁻ mē⁺ hi⁻ hnëe⁻ hñii⁺ kyaah⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻?
 Ni⁺ miih⁻ sa⁻ sooh⁻ lä⁺ ja⁻. 16 ¿O che⁺ sa⁻ ñeh⁺ hnäh⁺
 jaa⁻ hi⁻ kyaah⁺ dsa⁻ mē⁺ hi⁻ ngē⁺ kyaah⁺ wa⁺ hi⁻
 cha⁻ hi⁻, ma⁻ laay⁺ koo⁻ jmi⁻ ngo⁺ kyaayh⁺? Jëeh⁺,
 lä⁺ koo⁻ na⁻ sñ⁺ juu⁺ kih⁺ Dio: “Lä⁺ uu⁺ lee⁺ jaa⁻ ba⁺”.
 17 Pero hi⁻ jmee⁻ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ Dsa⁻ jøøh⁺ jnän⁻,
 kyey⁻ koo⁻ ba⁺ jmi⁻ lle⁺ kyaayh⁺.

18 Hää⁻ hnäh⁺ hñaa⁺ cha⁻ miih⁻, ta⁺ kaah⁺ wa⁺ hi⁻
 cha⁻ hi⁻. Jëeh⁺ wa⁺ he⁻ cha⁻ he⁻ ga⁻ jyoh⁺ dso⁺ kye⁻
 he⁻ jmee⁻ dsa⁻, sa⁻ hnoo⁻ dsoo⁺ kih⁺ jmi⁻ ngo⁺ kiyh⁺.
 Pero hi⁻ kaah⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻, he⁻ jmeeyh⁺ hñiiy⁺
 ba⁺ ja⁻. 19 ¿O che⁺ sa⁻ ñeh⁺ hnäh⁺, heh⁺ jmi⁻ ngo⁺
 jnän⁻ la⁺ gwah⁻ kih⁺ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngñi⁺? Hi⁻ he⁺ hää⁻
 neh⁺ tuh⁻ dsë⁻ jne⁺ hi⁻ ga⁻ kwëëh⁻ Dio jne⁺. Hi⁻ sa⁻
 laa⁺ jne⁺ dsa⁻ jñu⁺ jmi⁻ ngo⁺ jnän⁻, Dio ba⁺ he⁺ hi⁻ laa⁺
 dsa⁻ jñu⁺. 20 Jëeh⁺, hmooh⁺ kyaah⁺ ga⁻ laa⁺ Dio jne⁺.
 He⁻ ja⁻ kyaah⁺ jmi⁻ ngo⁺ jnän⁻ wa⁺ jmeen⁻ jñu⁺ kih⁺
 Dio, hi⁻ lä⁺ ja⁻ kyaah⁺ jmi⁻ lle⁺ jnän⁻, jëeh⁺ lä⁻ to⁺ he⁻
 la⁻ la⁺ kiyh⁺.

7

Hweh-la' he-jeē~ dsa-goo-

¹ Na' jēehn' kyah' hnäh' juu' he- ga'siäh' hnäh' kin'. Llu' la' kih' dsa- cher'mah' sa- ga'jeey' gooy-. ² Pero kih' he- kaah~ dsa- wa' hi- cha- hi-, he-ja- jwahn', lä'jaa- dsa-n̄uuh- wa' kyaay' jaa- dsa-mē', hi- lä'jaa- dsa-mē', wa' kyaay' jaa- dsa-n̄uuh-. ³ Hih' dsa-n̄uuh-, hnøø' mi-tey' kyaah' dsa-mē' kyaay'. Ja-ba' lä'ja- dsa-mē' hnøø' mi-tey' kyaah' dsa-n̄uuh- kyaay' ka-läh'. ⁴ Jēeh' dsa-mē' sa- laay' juu' jmi-ngo' kiyh', dsa-n̄uuh- ba' laa' juu'. Lä'ja- ka-läh' dsa-n̄uuh-, sa- laay' juu' jmi-ngo' kiyh', mēy' ba' laa' juu'. ⁵ Lä'uuy' ba', dsa-mē' dsa-n̄uuh-, sa- le' jäyh- he- sa- hnoon' ni' miih-. Pero cher'mah' lä'uuy' ga'taayh' juu' kwee- lä'øoy' miih- jmi' ta'ko-jiih' dsa-taayh' ngiiy' kiyh' kih' Dio, llu' ba'. Hi- ga' ma-ngēē' he- ja-, wa' mi-tey' ka-läh' lä'uuy' mah' lä'ja- sa- kaah' Tana', wa'ra- sa- ga-lä-be' dsēy'.

⁶ He- jwahn- lä-na-, he- kwan- jwē' ba', ja- he- jmeen- mada-. ⁷ Hnoo' ga' jnä' wa'ra- jäh' kih' lä-jēē- ba' dsa- kwēeh' dsē' lä'koō- jnä'. Pero lä'jaa- lä'jaa- jne' ga'hñah' jne' lä'koō- te' he- ga-kwa' Dio. Jaa- jmee' koō-, hi- jñah' jmee' jyoh'.

⁸ Kih' hi- sa- ga' ma-jeē' goo- hi- lä'kye- kih' dsa- hñi', jwahn-, llu' la' kiyh' cher'mah' ga-jäy' hñiiy' lä'koō- jnä'. ⁹ Pero cher'mah' sa- ga'kwēeh' dsēy' jäy' hñiiy' lä-jiih' jmi' chaay-, wa' jeey' gooy-. Jēeh' llu' ga' he- jeey' gooy- lä'koh' ga' he- tu-ja- tuh-dsēy' kih' wa' hi- cha- hi-.

10 Pero kih¹ hi⁻ ma⁻na⁻jee⁻ goo⁻, jmeen⁺ mada⁻, (ja⁻ he⁺ hñiin⁺ jwahn⁺, Dio ba⁺ hi⁻ jäh⁺), dsa⁻më⁺ ta⁻ wa⁺ beey¹ dsa⁻ñuu^{h-} kya^{a-}. 11 Cher⁺mah¹ ga⁻beey¹ øøyh⁻, sa⁺ wa⁺ jee¹ gooy⁻ kya^{a-}h⁺ jñah⁺, o wa⁺ dsa⁻jee¹h⁻ kya^{a-}h⁺ dsa⁻ñuu^{h-} kya^{a-}y¹ ba⁺. Hi⁺ kih¹ dsa⁻ñuu^{h-} jwahn⁺, sa⁺ wa⁺ beey¹ dsa⁻më⁺ kya^{a-}y¹.

12 Pero kih¹ jee⁺ lä⁻jëë⁺ ga⁺ jñah⁺, jnä⁺ jwahn⁺ (ja⁻ he⁺ Dio). Cher⁺mah¹ cha^{a-} jaa⁻ øøh⁻ jne⁺ hi⁻ kya^{a-}h⁺ dsa⁻më⁺ hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ kih¹ Dio, hi⁺ cher⁺mah¹ heeh⁻ ba⁺ dsa⁻më⁺ gya⁺ kya^{a-}h⁺ øøh⁻ jne⁺ he⁺, sa⁺ wa⁺ beey¹. 13 Hi⁺ cher⁺mah¹ cha^{a-} jaa⁻ dsa⁻më⁺ øøh⁻ jne⁺ hi⁻ kya^{a-}h⁺ dsa⁻ñuu^{h-} hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ kih¹ Dio, hi⁺ cher⁺mah¹ heeh⁻ ba⁺ dsa⁻ñuu^{h-} gya⁺ kya^{a-}h⁺ øøh⁻ jne⁺ he⁺, sa⁺ wa⁺ beey¹. 14 Jëeh⁺, dsa⁻ñuu^{h-} hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ kih¹ Dio, ma⁻na⁻jngëë⁺ ta⁻la⁻ kih¹ mëy⁺. Hi⁺ ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ dsa⁻më⁺ hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ kih¹ Dio, ma⁻na⁻jngëë⁺ ta⁻la⁻ kih¹ dsa⁻ñuu^{h-} kya^{a-}y¹. Wa⁻ra⁻ jäh⁺ kih¹ sa⁻ la⁻ lä⁻ja⁻, chih⁻ kya^{a-}y¹ jä⁺ lä⁻ ma⁻sah⁺ ja⁻ba⁺. Pero ta⁻ko⁻jiih¹ tä^{a-}y^{h-} ko⁻jøh⁺ ma⁻na⁻jngëë⁺ bih¹. 15 Pero cher⁺mah¹ hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ kih¹ Dio ga⁻beey¹ dsa⁻kya^{a-}y^{h-}, wa⁺ beey¹ kih¹. Cher⁺mah¹ ga⁻la⁻ lä⁻ja⁻, sa⁺ la⁻ he⁻ wi⁺ kih¹ dsa⁻më⁺ dsa⁻ñuu^{h-} øøh⁻ jne⁺ he⁻ dsa⁻ta^{a-}y^{h-} ko⁻jøh⁺. He⁻ hi⁺ ti⁺ jnän⁻ ba⁺ ga⁻tëeh¹ Dio jne⁺. 16 Jëeh⁺ hne⁻ dsa⁻më⁺ øøhn¹, sa⁺ ñeh⁻ hne⁻ che⁺ lä⁻leh¹ lä^{a-}h⁺ dsa⁻ñuu^{h-} kya^{a-}h⁺. Lä⁻ja⁻ hne⁻ dsa⁻ñuu^{h-}, sa⁺ ñeh⁻ che⁺ lä⁻leh¹ lä^{a-}h⁺ dsa⁻më⁺ kya^{a-}h¹.

Wa⁺ heeh⁻ ba⁺ jne⁺ dsa⁻toohn⁻ lä⁻ko⁻ ma⁻tøøhn⁻ la⁻

17 Lăˊjaaˊ lăˊjaaˊ jneˊ, waˊ dsaˊtoohnˊ kyaahˊ heˊ gaˊhñahˊ jneˊ kihˊ Dsaˊjòøhˊ jnänˊ, läˊkooˊ maˊ gaˊtëehˊ Dio jneˊ. 18 Cherˊmahˊ maˊngëëˊ maˊtuyˊ jmiˊngoˊ kyahˊ läˊ maˊ gaˊtëehˊ Dio hneˊ, jäˊ baˊ hneˊ läˊnaˊ. Pero cherˊmahˊ saˊ gaˊtuyˊ jmiˊngoˊ kyahˊ läˊ maˊ gaˊtëehˊ Dio hneˊ, saˊ jmeeˊ biiˊ uuhˊ jmiˊngoˊ kyahˊ. 19 Saˊ chaˊ heˊ hnøøˊ jähˊ niˊ miihˊ heˊ gaˊwihˊ jmiˊngoˊ jnänˊ, o heˊ saˊ gaˊwihˊ. Kihˊ jeeˊ läˊjëˊ, hnøøˊ nuuhˊ jneˊ madaˊ kihˊ Dio baˊ. 20 Lăˊjaaˊ lăˊjaaˊ waˊ jäyˊ baˊ kihˊ läˊ maˊtäähˊ jaˊ, läˊkooˊ maˊ gaˊheeyhˊ kihˊ Dio. 21 Cherˊmahˊ maˊ naˊhnëehˊ jmeehˊ taˊ kihˊ dsaˊ, läˊkooˊ maˊ gaˊtëeyhˊ hneˊ, taˊ jmeeˊ chaˊmiihˊ huuhˊdsëˊ. Pero cherˊmahˊ chaˊ jwëˊ kyahˊ läähˊ hñaaahˊ, kwaˊ beˊ läähˊ hñaaahˊ. 22 Jëehˊ jaaˊ hiˊ maˊ naˊhnëëˊ jmeeˊ taˊ kihˊ dsaˊ läˊkooˊ maˊ gaˊtëehˊ Dio, maˊ naˊlaaˊ bihˊ kihˊ Dio. Pero jaaˊ hiˊ saˊ naˊhnëëˊ jmeeˊ taˊ kihˊ dsaˊ läˊkooˊ maˊ gaˊtëehˊ Dio, naˊ maˊnaˊhnëëyˊ jmeeyˊ taˊheˊ kihˊ Cristo baˊ. 23 Hmoohˊ kyaahˊ gaˊlaaˊ Dio jneˊ, heˊ jaˊ taˊ hnëëˊ hnähˊ hñaaahˊ mahˊ jmeehˊ taˊ kihˊ dsaˊ läˊjmiˊ läˊjeˊ. 24 Lăˊjaaˊ lăˊjaaˊ hnähˊ øøhnˊ, waˊ täähˊ hnähˊ kihˊ läˊkooˊ maˊtäähˊ hnähˊ naˊ, läˊkooˊ maˊ gaˊheehˊ hnähˊ kihˊ Dio.

Nuuhˊ kihˊ dsaˊmëˊ dsaˊñuuhˊ hiˊ saˊ naˊjêeˊ gooˊ

25 Kihˊ dsaˊñuuhˊ hiˊ saˊ maˊkaahˊ dsaˊmëˊ hiˊ kihˊ dsaˊmëˊ hiˊ saˊ maˊkaahˊ dsaˊñuuhˊ, juuˊ heˊ kwanˊ laˊ saˊ laˊ madaˊ kihˊ Dio. Pero saˊ laˊ kyaahˊ juuˊ taˊjmahˊ. Jëehˊ maˊläˊñihˊ dsëˊ Dio kinˊ heˊjaˊ hlëëhnˊ juˊdsooˊ jmahˊ baˊ. 26 Läˊkooˊ laˊ jmiˊ heˊ tøøhnˊ naˊ, kihˊ heˊjaˊ laanˊ, goˊlluˊ gaˊheˊ goˊtaahˊ hnähˊ läˊkooˊ maˊtäähˊ hnähˊ naˊ. 27 Cherˊmahˊ

chaā dsā-mē' kyaah̄, tā jmeē huūdsē beeh̄ hnih̄. Hī cher'mah̄ sā chaā dsā-mē' kyaah̄, tā jmeē bii' jeeh̄ gooh̄. ²⁸ Cher'mah̄ gā kyaah̄ dsā-mē', sā la' hlih̄. Lā̄jā chih̄-mē' kwaā, cher'mah̄ gā kaaȳ dsā-ñuūh̄, sā jmeeȳ hlih̄. Pero kih̄ hī dsā-jee' goō, jā̄ chā-miih̄ huūdsē nē' kiyh̄. Hī hnoon̄ wa'rā jāh̄ kih̄ ni' miih̄ hē jā sā jeeh̄ hnāh̄.

²⁹ Māngoo' yājāh̄ jmī, hējā nā jwahn̄ øøhn̄: Na' tā cha'nē, hih̄ hī kyaah̄ dsā-mē', lā̄koō hē sā kyaah̄ bih̄ wa' jmeeȳ. ³⁰ Hih̄ hī ti-meeh̄ dsē, wa' gaa' dsēȳ. Hih̄ hī jēē dsē, wa' jmeeȳ lā̄koō hē sā jēē dsēȳ. Hih̄ gā nāā' lā løø, wa' jmeeȳ lā̄koō hē sā chā kiyh̄ ba'. ³¹ Hih̄ hī koōh̄ jmeē hē chā jmi-gyuū lā, wa' jmeeȳ lā̄koō hē sā jmeē bii' kiyh̄ ba'. Jēeh̄ lā̄jē hē jēē jne' jmi-gyuū lā, hē dsā-ngēē ba' jā.

³² Hnoon̄ wa'rā jāh̄ kih̄ sā chā ba' hē kih̄ kah̄ hnāh̄ huūdsē. Dsā-ñuūh̄ hī sā ga' ma-jee' goō, hī he' hnaah̄ Dio, hnooyh̄ hā lā̄ jee' tih̄ dsē Dio ba'. ³³ Pero hī kyaah̄ dsā-mē', kye-gyih̄ huūdsē kih̄ hē chā jmi-gyuū lā, hnooyh̄ hā lā̄ jee' tih̄ dsē mēȳ ba'. ³⁴ Lā̄jā ka-lāh̄, kah̄ ba' la' kih̄ dsā-mē' hī kyaah̄ dsā-ñuūh̄, hī kih̄ chih̄-mē' kwaā hī tāāh̄ hñii'. Chih̄-mē' kwaā he', hnaah̄ gyih̄ Dio, ngēēȳ hñiiȳ kyaah̄ jmi-lle' kiyh̄ kih̄ Dio. Pero hī nā jee' goō, kye-gyih̄ huūdsē kih̄ hē chā jmi-gyuū lā, hnooyh̄ hā lā̄ jee' tih̄ dsē dsā-ñuūh̄ kyaaȳ ba'. ³⁵ Hē lā ma-jwahn̄ mah̄ jmāā' ta' kyah̄ hnāh̄. Jā̄

he- hnoon¹ han` kyah¹ hnäh¹. Hnoon¹ go'taah¹ hnäh¹ lä'koo- lle' kyah¹ hnäh¹ mah¹ hnaah¹ hnäh¹ Dsa-jøøh¹ jnän` lä'kaa- tuh-hoh¹ hnäh¹.

³⁶ Cher'mah¹ jaa- dsa- chaa- chih-më' kyaa¹ hi- ma-të' ji-ñe- jee¹ gooy-, hi- cher'mah¹ jmeey- huu'dsë- sa- sooh~ jäy¹ hñiiy', hi- laay', jmee- bii¹ jee¹ gooy-, wa' jee¹ gooy-. Jëeh¹ lä'ja- lla¹ dsëy¹, sa- la¹ hliih¹. ³⁷ Pero cher'mah¹ chaa- jñah¹ hi- ma-jmee' koo- ba' huu'dsë-, hi- sa- la¹ kyaah¹ he- wii', jmeey- lä'koo- hyoh- dsëy¹ ba', cher'mah¹ ma-jmeey' koo- ba' huu'dsë- sa' kwaay¹ chih-më' kyaay¹ jee' goo-, he- jmeey- llu¹ ba' ja-. ³⁸ Heh¹ lä'ja-, cher'mah¹ hi- ga'kwaä¹ chih-më' kyaa¹ jee' goo-, jmeey- llu¹ ba' ja-. Pero cher'mah¹ sa' ga'kwaay¹ jee' goo-, llu¹ ga' he- jmeey¹ lä'ja-.

³⁹ Dsa-më' hi- na-jee' goo-, laay¹ kyaa¹ jaa- dsa-ñuu¹ lä'hih¹ kih¹ ley, ta'ko-jiih¹ chaa- dsa-ñuu¹ kyaay¹. Pero cher'mah¹ ga'juu¹ dsa-ñuu¹, ma-cha- jwë¹ kiyh¹ jee¹ gooy- ka-läh¹ kyaah¹ hi- tih¹ dsëy¹, la- ra- laä¹ jaa- dsa-ñuu¹ hi- ma-heeh- juu¹ kih¹ Dio. ⁴⁰ Hi- jnä' laan¹, llu¹ ga' la¹ kiyh¹ cher'mah¹ ga-jäy' hñiiy'. Pero sa- la¹ kyaah¹ huu'dsë- ta-jmah¹ he- ma-jwahn¹ lä-na-, jëeh¹ kyaah¹ ba' jnä' Jmi-llë' kih¹ Dio.

8

Ma' he- kwëeh~ dsa- dio hi- na-laä- kaah~ dsa-

¹ Na¹ ngëen¹ juu¹ kyah¹ hnäh¹ kih¹ ma¹ he- kwëeh~ dsa- dio hi- na-laä- kaah~ dsa-. Lä-jëë- ba' jne' kyuu¹~ jne' ma¹ miih-. Hi- ta-la¹ kih¹ he- kyuu¹~ jne', he-ja- gwa' jmään¹ hñaan¹ kaah¹. Pero he-

hnää́ jne' dsa-kyaaahn', he- na- kwa' be' he- dsa'toohn' cha-ga'miih- llu' kyaah' Dio. ² Hi- laa' kyuuh~ cha-miih-, sa' ga' ma-kyuuhyh~ lä'koo- te' lle' lä'kyuuhyh~. ³ Pero jaa- hi- hnää́ Dio, kyuu' ba' Dio hi- he'.

⁴ Kih' ma' he- lla' dsa- cha'né' dio hi- na-laa- kaa~ dsa-, ma-ñe' ba' jne' sa' cha- he- laa' dio he' ni' miih- jmi-gyuu' la-. Jaa- ba' Dio chaa-. Sa' chaa- ga' jñah' Dio. ⁵ Ma'ke' gyuu' hwa' la- jah' dsa- chaa- ja' hi- jaa- dio, (jëh' ma'ra' he- chaa- jwëë' dio, hi' lä'ja- chaa- jwëë' dsa-kaah' ka-läh'). ⁶ Pero jnä' jne', jaa- Dio ba' chaa- hi- laa' Täa' jnän'. Ga-lä-jë' ba' he- cha-, hñiiy' ba' ga'jmeey', hi' ga'jmäy' jne' mah' jmää' jne' kiyh'. Hi- jaa- ba' Dsa-jøøh' jnän' chaa-. Hi- he' he' Jesucristo. Ta-la' kiyh' ba' cha- ga-lä-jë', lä-ja- ta-la' kiyh' ba' chaa- jne' ka-läh'.

⁷ Pero ja' lä-jëë' kyuuh~ ha- lä' la' juu' la-. Ko-llaa' hi- ma' tēë' jmee' he' kih' dio hi- na-laa-, gwa' huudsē- kiyh' kyaah' dio he', wa'ra- ga'kuyh- ma' he- lla' dsa- cha'né' hi- he'. Kih' he- sa' la' koo- ba' huudsē- kiyh', he-ja- laay' mi-sayh' hñiiy'. ⁸ Dsoo' ba', ja' kyaah' he- kih-hih- jne' na-, jmee' he- hnää́ Dio jne'. Ja' kyaah' he- kih-hih- jne' na-, jmee' lee' jne' lluu' ' cha-ga'miih-, ni' sa' jän' hlih' cher'mah' sa' ga'kihn' lä-jë' nëë' he- cha-.

⁹ Ma'ke' na-ngé' jne' jwë' kih'hihn' wa' he- cha- he-, hnøø' lee' jne' mah' sa' täh' hi- sa' la' koo- ba' huudsē- kih', kwaat~ jnän'. ¹⁰ Cher'mah' chaa- jaa- hi- sa' la' koo- huudsē- kih', ga-jëëy' hnäh',

h_i- ma-ky_{uu}h~ miih-, tääh' hnäh' né' mes~ koo' jee' tääh' heeh- kih' dio h_i- na-laa' he', goo- la' kiyh', jä- lä-hee' dsëy' kuyh- he- ma-lla' dsa- cha'në' heeh- ja-. ¹¹ He-ja-, dsoo' kyah' hnäh' h_i- ma-ky_{uu}h~ miih-, täh' øøh' h_i- sa' cha- be' kih', hi- kih' h_i- he' ba', ga-juu' Cristo. ¹² Lä-ja-, cher'mah' ga-jmeeh' hnäh' hñaa- hoh' kih' øøh' jne', hi- jmeeh- hnäh' sa' kye'e' huu'dsë- kih' h_i- sa' cha- be' kih', he- ma-hlääh- hnäh' kih' Cristo ba' ja-. ¹³ He-ja- cher'mah' ma' he- kih' jne', jmeen' täh' jaa- øøhn', mo-so' kih' ga' jne' ka-läh' ngo' jih'koh' mah' sa' jmeen' tēh' øøh' jne'.

9

Na-ngë' jwë' apóstole hyoh- miih- he- jmee- bii' kiyh'

¹ ¿Che' sa' laan' apóstol laah' hnäh'? ¿Che' sa' na-ngën' jwë' jmeen' lä'koo- jmee- jñah' apóstole? Jëeh', ma-ra' he- ga-jëen- Jesús Dsa-jøøh' jnän'. Hi- kih' he- ga-heeh' hnäh' juu' kiyh', he- ja- jmee- lii- ta' he- jmeen- kih' Dsa-jøøh' jnän'. ² Cher'mah' kih' jñah', sa' laan' apóstol, pero kyah' hnäh' ma-ra' ju'dsoo' laan'. Jëeh', lä'llu' he- kyaah' hnäh' Dsa-jøøh' jnän', he- ja- jmee- lii- ma-ra' he- laan' apóstol.

³ Juu' la- jmää' lään' hñiin- kih' h_i- sa' taah- jnä' ta'. ⁴ ¿Che' sa' na-ngë' jnääh' jwë' he- hñah' jnääh' he- kih' hih' jnääh'? ⁵ ¿Che' sa' na-ngë' jnääh' jwë' jää' jnääh' dsa-më' h_i- laa' øøh- jne' lä'koo- jmee- jñah' apóstole, ja-ba' lä'koo- jmee- øøh' Dsa-jøøh' jnän' kyaah' Pee' ka-läh'? ⁶ ¿Che' ma-la' jnä' ba'

kyaah' Bernabé jmeé⁺ bii⁺ jmeé⁻ jnääh⁺ ta' mah⁺ jnääh⁺ jnääh⁺ he⁻ kih⁺ hih⁺ jnääh⁺? ⁷ ¿Ha⁻ chaa⁻ hlø[°] hi⁻ tääh⁺ jmeé⁺ ta' kwaat[~] kih⁺ hñii[°]? ¿Ha⁻ chaa⁻ hi⁻ jmeé⁺ ta' koo⁻ hwa⁺ mah⁺ sa⁺ kuyh⁻ he⁻ jngëëy⁻? ¿Ha⁻ chaa⁻ hi⁻ hää[~] koo⁻ nää⁺ jah[°] mah⁺ sa⁺ hiyh[~] juh⁺ kih⁺? ⁸ ¿Che[°] laah[°] hnäh[°] hlëehn⁺ he⁻ la⁻ lä⁻ koh[°] hlëeh⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻? ¿Che[°] sa⁺ na⁻ sñ⁻ lä⁻ ja⁻ né⁺ ley? ⁹ Jëeh[°], né⁺ ley kih⁺ Moisé na⁻ sñ⁻: “Ta⁻ kñ⁻ hoo[°] kya[°] jee[°] jmeey⁻ ta[°].” He⁻ ga⁺ jah[°] Dio lä⁻ ja⁻, ja⁺ ma⁻ la⁻ kih⁺ kya[°] ja⁻ ma[°] kyey⁻ huu[°] dsë⁻. ¹⁰ He⁻ kyey⁻ huu[°] dsë⁻ jnä[°] jne[°] ba[°] ja⁻, he⁻ ja⁻ ba[°] ja⁻ na⁻ sñ⁻ lä⁻ ja⁻. Jëeh[°], hi⁻ mi⁻ llu⁺ hwa⁺, lä⁻ kye⁻ hi⁻ mi⁻ llu⁺ mi⁻ ju⁻, ma⁻ ra⁻ he⁻ cha⁻ o⁻ jøh⁺ dsë⁻ kiyh⁺ liyh⁺ kih⁺ ta[°] he⁻ jmeey⁻ ja⁻. ¹¹ Mi⁻ ju⁻ he⁻ la⁻ kih⁺ Dio ga⁺ jñee[°] jnääh⁺ neh⁺ tuh⁻ hoh[°] hnäh[°], he⁻ ja⁻ ¿ché[°] jmeé⁺ hii⁻ cher[°] mah⁺ ga[°] ngñ[°] jnääh⁺ miih⁻ he⁻ cha⁻ kyah⁺ hnäh[°]? ¹² Cher[°] mah⁺ jñah[°] ba[°] cha⁻ jwë⁺ kih⁺ hyoyh⁺ he⁻ cha⁻ kyah⁺ hnäh[°], cha⁻ ga[°] miih⁻ na⁻ ngë[°] jnääh⁺ jwë⁺ hñah⁺ jnääh⁺ he⁻ ja⁻.

Hi⁺ ma⁻ ke⁺ cha⁻ jwë⁺ jmeé[°] jnääh⁺ lä⁻ ja⁻, sa⁺ ga⁻ chuü[°] jnääh⁺ ni⁻ miih⁻ kyaah[°] hnäh[°]. Ga⁻ kwëeh⁺ ba[°] dsë⁻ jnääh⁺ mah⁺ sa⁺ jmeé⁺ dsa⁻ jyoh[°] huu[°] dsë⁻ jee[°] kwa[°] jnääh⁺ ju⁺ hmëë[°] kih⁺ Cristo. ¹³ ¿Che[°] sa⁺ ñeh[°] hnäh[°], lä⁻ jëë⁻ hi⁻ jmeé⁺ ta[°] he⁺ neh⁺ gwah⁺, kyaah[°] ja⁻ ba[°] he⁻ dsa⁻ ka⁺ dsa⁻ neh[°] gwah⁺ ja⁻ jnä⁻ he⁻ kuyh⁻? Hi⁺ lä⁻ ja⁻, hi⁻ jmeé⁺ ta[°] né⁺ na[°] hyoo[°], kuyh⁻ kih⁺ he⁻ dsa⁻ ka⁺ dsa⁻ né⁺ na[°] hyoo[°] ja⁻. ¹⁴ Lä⁻ ja⁻ ka⁻ läh[°], ga⁺ jmeé[°] Dsa⁻ jøh[°] jnän[°] mada[°], hi⁻ na⁻ hñaa[°] kwa[°] ju⁺ hmëë[°], ta[°] kih⁺ ju⁺ hmëë[°] ja⁻ ba[°] wa[°] kuyh⁻.

¹⁵ Pero jnä[°], ni⁻ koo⁻ hä[°] sa⁺ ma⁻ ngñin[°] he⁻ ja⁻

kyah¹ hnäh^ʹ, ni⁺ sa⁺ sɪn⁺ lä⁺la⁻ mah¹ kwëäh¹ jnä^ʹ miih⁻ he⁻ cha⁻ kyah¹ hnäh^ʹ. Llu¹ ga^ʹ he⁻ juun^ʹ kyohn⁻ lä⁻koh^ʹ ga^ʹ he⁻ jñuuh¹ dsa⁻ kin⁻ he⁻ chaan⁻ llu¹ he⁻ sa⁺ koon⁻ jñeen¹ he⁻ kwan⁺ juu¹. ¹⁶ Pero sa⁺ cha⁻ he⁻ kih¹ he⁻ jmään⁻ hñiin⁺ jøøh¹ he⁻ kwan⁺ ju¹hmëë^ʹ kih¹ Cristo. Jëeh^ʹ, ma⁻na⁻hä^ʹ goon⁺, he⁻ja⁻ jmee⁺ bii¹ kin⁺ kwan⁻ juu¹ na⁻. Jwii[~] jnä^ʹ cher^ʹmah¹ sa⁺ ga^ʹmi⁻ten⁻ he⁻ kwan⁻ ju¹hmëë^ʹ kiyh¹. ¹⁷ Cher^ʹmah¹ hyoh⁻ dsen⁺ kwan⁻ juu¹ kih¹ Dio, hyoh⁻ ba^ʹ jnä^ʹ jñeen¹. Hi⁺ ma⁻ke⁺ sa⁺ hyoh⁻ dsen⁺ jmeen⁻ ta^ʹ la⁻, ma⁻ra⁺ he⁻ mi⁻ten⁻ ba^ʹ ta^ʹ he⁻ hä^ʹ goon⁺. ¹⁸ ¿Hee⁻ ba^ʹ jñeen¹ ja⁻? He⁻ chaan⁻ llu¹ he⁻ sa⁺ koon⁻ jñeen¹ he⁻ kwan⁺ ju¹hmëë^ʹ kih¹ Cristo. He⁻ ja⁻ ba^ʹ ja⁻ jñeen¹. Kih¹ he⁻ja⁻, sa⁺ ngün⁺ ni⁺ miih⁻ he⁻ cha⁻ kyah¹ hnäh^ʹ lä⁻koo⁻ na⁻ngën¹ jwë¹ jmeen⁻.

¹⁹ Ni⁺ jaa⁻ sa⁺ chaa⁻ hi⁻ jmee⁺ hih⁺ kin⁺, he⁻ jmeen⁻ lä⁻ja⁻. Pero ma⁻ra⁺ he⁻ jmee⁺ ba^ʹ jnä^ʹ ta^ʹhe⁻ kih¹ lä⁻jëë⁺ mah¹ lä⁻ja⁻ leeh⁺ ga^ʹ jnä^ʹ jwëë^ʹ dsa⁻ kih¹ Cristo. ²⁰ He⁻ja⁻ jee^ʹ kih¹ judiu, jmään⁻ hñiin⁺ lä⁻koo⁻ jaa⁻ judiu, mah¹ leehn⁺ dsa⁻ judiu. Hi⁺ jee^ʹ kih¹ hi⁻ mi⁻te¹ ley (ma⁻ke⁺ sa⁺ jmee⁺ ley hih⁺ kin⁺) jmeen⁻ lä⁻koo⁻ hi⁻ mi⁻te¹ ley ba^ʹ, mah¹ lä⁻ja⁻ leehn⁺ dsa⁻ hi⁻ mi⁻te¹ ley ja⁻. ²¹ Hi⁺ kih¹ hi⁻ sa⁺ kyuu^h ley, lä⁻koo⁻ he⁻ sa⁺ kyuu^h ley ba^ʹ jmeen⁺, mah¹ lä⁻ja⁻ leehn⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ kyuu^h ley. (Pero ja⁻ kih¹ he⁻ sa⁺ kyaahn^ʹ ley kih¹ Dio, mi⁻te⁻ ba^ʹ jnä^ʹ ley kih¹ Cristo.) ²² Hi⁺ jee^ʹ kih¹ hi⁻ sa⁺ beë^ʹ huud⁺dsë⁻ kih¹, ga^ʹ jmään⁻ hñiin⁺ lä⁻koo⁻ he⁻ sa⁺ beë^ʹ huud⁺dsë⁻ kin⁺. Hi⁺ jee^ʹ kih¹ jee^ʹ lä⁻jëë⁺, kwee⁻ ba^ʹ ga^ʹ jmeen¹ kyaayh^ʹ, mah¹ lä⁻ja⁻ jnøøhn⁺ ha⁻ lä⁻jee^ʹ lään^ʹ ko⁻llaa^ʹ dsa⁻. ²³ Kwaat⁻ kih¹ ju¹hmëë^ʹ ba^ʹ

jmeen⁺ he⁻ la⁻, mah⁺ ko⁻jøh⁺ ba⁺ lä⁺cha⁻ he⁻ llu⁺
kin⁺ kyaah⁺ hi⁻ nuu⁻ ju⁺hmëë⁺ he⁻ kwan⁺ la⁻.

²⁴ Ñeh⁺ ba⁺ hnäh⁺, jee⁺ hlii⁺ jwëë⁺ dsa⁻, jaa⁻ ba⁺ hi⁻
lih⁺. Hi⁻ he⁺ lle⁺ kih⁺ hyoh⁺ jñee⁺. Lä⁺ja⁻ hnøø⁺ kwah⁺
hnäh⁺ be⁺ jee⁺ hnaah⁺ hnäh⁺ Dio mah⁺ lä⁺ja⁻ hñah⁺
hnäh⁺ koo⁻ he⁻ la⁺ kwa⁺ Dio. ²⁵ Lä⁺jëë⁺ hi⁻ hnøø⁺
lih⁺ jee⁺ kooy⁺, mi⁻lluuy⁺ hñiiy⁺ kih⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ jmee⁺
jwëih⁺ kiyh⁺ mah⁺ liyh⁻ koo⁻ coron he⁻ dsa⁻heë⁺.
Pero jne⁺ mi⁻lluun⁺ jne⁺ hñaan⁺ mah⁺ leh⁺ jne⁺ koo⁻
coron he⁻ sa⁺ heë⁺ jih⁺koh⁺. ²⁶ Lä⁺ja⁻ jnä⁺ ka⁻läh⁺,
ngoo⁺ ba⁺ jnä⁺ kwan⁺ be⁺ ha⁻ jee⁺ lihn⁺ koo⁻ coron.
He⁻ja⁻ sa⁻ jmeen⁺ wa⁺ la⁺ cha⁻ la⁺, lä⁺koo⁻ jaa⁻ hi⁻
te⁻ jah⁻ jwë⁺ nē⁺ lle⁺. ²⁷ Heehn⁻ hñiin⁺ wii⁺ ba⁺, ni⁻
miih⁻ sa⁺ kwan⁺ jwë⁺ kih⁺ jmi⁻ngo⁺ jmee⁺ hih⁺ kin⁺.
Lä⁻na⁻ ba⁺ jmeen⁺, mah⁺ sa⁺ jän⁺ ta⁺ koo⁺ ma⁻la⁻
ma⁻kwan⁺ ju⁺hmëë⁺ kih⁺ jñah⁺.

10

*Sa⁻ wa⁺ jmeen⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ hi⁻ jmää⁻ jøøh⁺ dio
hi⁻ na⁻laa⁻ kaah⁻ dsa⁻*

¹ Hnoon⁺ wa⁺ lä⁻dsooh⁻ hoh⁺ hnäh⁺ øøhn⁺,
lä⁻koo⁻ ga⁻la⁺ kih⁺ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän⁻. Ga⁻lä⁺jëë⁺
ba⁺ ga⁻nää⁺ lä⁺ ngoo⁺ jnii⁺. Hi⁺ ga⁻ngëëy⁺ jee⁺
jmi⁻ñeeh⁺. ² Lä⁻llu⁺ he⁻ ga⁻ngëë⁺ dsa⁻ he⁺ ko⁻jøh⁺
kyaah⁺ Moisé jee⁺ ma⁺ hii⁺ jnii⁺ hi⁺ ta⁺ jee⁺ jmi⁻ñeeh⁺,
he⁻ja⁻ la⁺ lä⁺koh⁺ he⁻ ga⁻taayh⁻ ko⁻jøh⁺ ga⁻saa⁻
dsa⁻ he⁺ jmi⁻ kyaah⁺ Moisé mah⁺ leey⁺ koo⁻
kyaayh⁺. ³ Ga⁻lä⁺jëë⁺ ba⁺ ga⁻kuh⁻ he⁺ñiih⁺ he⁻
ga⁻cheë⁺ Dio. ⁴ Ga⁻lä⁺jëë⁺ ba⁺ ga⁻hiih⁺ jmi⁻ he⁻
ga⁻cheë⁺ Dio. Sa⁺ ma⁺ la⁺ wa⁺ he⁻ cha⁻ he⁻ jmi⁻gwa⁻
he⁻ ga⁺jmee⁺ Dio ga⁻hya⁻ dsøh⁺ mi⁺kuu⁺. Hi⁺ mi

'kuu' ja-, sa' ma' la' wa' he- cha- he- mi'kuu', ma' laa' hñii' Cristo hi- ma' jmee' ko-jøh' kyaayh'.
 5 Pero miih- go-te' ba' dsa- he' ga-jmee' he- tih- dsë' Dio. He-ja- jwëë' ga' ga'juu' hwa' kii' ja-.

6 He- ga-la' lä-ja- kih' dsa- he', he- ja- kwëëh~ jne' nuuh- mah' sa' wa' hee' dsë- jne' jmeen' he- hliih' lä-koh' ga-jmee' dsa- he'. 7 Ni- ta' wa' jmään' jøøh' dio hi- na-laa- kaah~ dsa-, lä-koh' ga-jmee' dsa- he'. Lä-koø- jäh' jee' na-sii- juu' kih' Dio: "Ga-taah' lä-jëë' dsa- ga-kuh- ga-hih', ja-ga' ga-taayh' ga-jmeey' wa' la' cha- la'." 8 Ni- ta' wa' kaah' jne' wa' hi- cha- hi-, lä-koø- ga-jmee' dsa- he'. Jëeh' kyaah' koø- jmi' ba' ga'juu' gyii' hnë- mil dsa- he'. 9 Ni- sa' wa' koo' jne' kyaah' he- jøh- dsë' Dsa-jøøh' jnän', lä-koø- ga-jmee' ko-llaa' dsa- he' mah' ga-jngiih' miih- kiyh'. 10 Sa' wa' cha- wa' hää' jne' Dio, lä-koø- ga-cha- ga-hää' dsa- he', mah' ga-jngiih' ángel kiyh'.

11 He- ga-la' lä-ja- kih' dsa- he', he- ja- kwëëh~ jne' nuuh-, hi- ma-na-sii- jnän' mah' lä-leeh- jne' hi- chaa- na' jee' ga-dsaa' jmi' he- tøøhn' la-. 12 Lä-ja-, kih' hi- jmee' huudse- sa' cha- he- kih' jeh' dsëy', hnøø' liiyh- mah' sa' täyh-. 13 Wa' he- cha- he- he- wii' he- jëë' jne', ja-ba' lä-ja- ma-jëë- jñah'. Pero Dio llu' dsëy'. Sa' kway' jwë' ngëë' jne' koø- he- hwëh- ga' he- mo-so' tää' jne'. Wa-ra- ga-të' jee' jëë' jne' he- wii' ja-, kwa' ba' Dio be' ha- lä- jee' lää' jne' hi' lä-ja- kwëëh' dsë- jne'.

14 He-ja- jwëëhn~ hnäh' øøhn' hi- hnaan-. Hää' hnäh' hñaa' cha-miih-. Mo-to' jmee- hnäh' juuh- kih' dio hi- na-laa- kaah~ dsa-. 15 Hlëëhn' hnäh'

lä⁺ko^o- dsa⁻ hi⁻ ky^{uu}h[~]. Kye⁻ da['] hnäh['] kwaat[~] ha⁻ lä⁺ ngoo['] juu['] he⁻ hl^ëhn['] hnäh[']. ¹⁶ Lä⁺ ma['] hih⁻ jne['] kyaah['] wa['] kyaah['] he⁻ na⁻ jøø['], kwa⁻ jne['] ti[']hmaah['] kih['] Dio, la['] kwaat[~] hih⁻ jne['] jma⁻ kih['] Cristo ba['] ja⁻, hi⁺ lä⁺ ja⁻ ma⁻ laa['] jne['] ko^o- ba['] kyaayh[']. Hi⁺ lä⁺ ma['] kih⁻ jne['] he[']ñiih⁻ he⁻ ti[']llooh⁻ jne['], he⁻ jmee⁻ jne['] kwaat[~] jmi⁻ngo['] kih['] Cristo ba['] ja⁻, hi⁺ lä⁺ ja⁻ ma⁻ laa['] jne['] ko^o- ba['] kyaayh['] ka⁻läh[']. ¹⁷ Ma[']ke['] jwëë['] jne['], ko^o- ba['] laa['] jne['] jee['] lä⁺ jëë⁺ jne[']. Jëeh['], ko^o- ba['] la['] he[']ñiih⁻ he⁻ kih⁻ jne['].

¹⁸ Jëë['] da['] hnäh['] ha⁻ lä⁺ ga⁻la['] kih['] dsa⁻ Israel hi⁻ ga[']kuh⁻ jah['] hi⁻ ma['] dsa⁻ jää⁺ dsa⁻ nē['] na[']hyoo['], ga⁻laay['] ko^o- ba['] kyaah['] Dio juu['] na[']hyoo['] ja⁻. ¹⁹ He⁻ jwahn⁺ lä⁻na⁻, ja⁺ he⁻ jwahn⁺ kyeë['] jwërte dio hi⁻ na⁻ laa⁻ kaah[~] dsa⁻, ni['] ngo['] he⁻ lla⁻ dsa⁻ cha[']nē['] dio he['], sa['] cha⁻ he⁻ la['] ni['] miih⁻. ²⁰ Lä⁻la⁻ ba['] jwëëhn[~] hnäh['], lä⁻ko^o- jmee⁺ hi⁻ sa⁻ ma⁻ heeh⁻ kih['] Dio, wa[']ra⁻ ga⁻llay['] miih⁻ he⁻ cha⁻ kiyh['] cha[']nē['] dio hi⁻ na⁻ laa⁻ he['], he⁻ kwëëyh[~] hi⁻sa⁻llu['] ba['] ja⁻, ja⁺ he⁻ kwëëyh[~] Dio jnän['] ja⁻. Sa⁻ hnoon['] jmeeh['] hnäh['] ko⁻jøh['] kyaah['] hi⁻sa⁻llu[']. ²¹ Cher[']mah['] ga⁻hih['] hnäh['] he⁻ kwa⁺ Dio, mo⁻so⁻ le['] huh['] hnäh['] he⁻ kwa⁺ hi⁻sa⁻llu[']. Cher[']mah['] ga⁻taah['] hnäh['] ga⁻ku['] ga⁻hih['] hnäh['] he⁻ lla⁺ Dio nē['] na[']mes[~], mo⁻so⁻ le['] kuh[']huh['] hnäh['] nē['] mes[~] kih['] hi⁻sa⁻llu['] ka⁻läh[']. ²² ¿Che['] ja⁺ he⁻ hnøøh['] jne['] ha⁻ lä⁺ jee['] lä⁺llih['] Dio he⁻ jmee⁻ jne['] lä⁺ja⁻? ¿Che['] cha⁻ ga['] be['] jnän['], lä⁺køh['] ga['] kiyh[']?

Wa['] hnøøhn['] he⁻ llu['] kih['] øøh['] jne[']

²³ Ga⁻lä⁺jë⁺ ba['] na⁻ngën['] jwë['] jmeen['], pero ja⁺ lä⁺jë⁺ jmää['] ta[']. Ga⁻lä⁺jë⁺ ba['] na⁻ngën['] jwë['] jmeen['],

pero ja⁺ lä⁺jē⁺ kwa⁺ be⁺ jnän`jee⁺ hnääh⁺ Dio. ²⁴ Sa⁺ wa⁺ hnøøhn⁺ he⁻ llu⁺ jnän`hñaan⁺, wa⁺ hnøøhn⁺ he⁻ llu⁺ kih⁺ jñah⁺ ba⁺. ²⁵ Kuh⁺ ba⁺ hnäh⁺ ga⁻lä⁻jē⁻ ngo⁺ he⁻ hñi⁺ dsa⁻ jee⁺ jngēeyh⁺ jah⁺. Ta⁺ ngi⁺ hnäh⁺ ni⁺ miih⁻ juu⁺ mah⁺ sa⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ cha⁻miih⁻ huu⁺dsē⁻. ²⁶ Jēeh⁺, kih⁺ ba⁺ Dio la⁺ jmi⁻gyuu⁺ la⁻, hi⁺ lä⁻ja⁻ lä⁻jē⁻ he⁻ ga⁺ cha⁻ nē⁺ kih⁺, kih⁺ bih⁺ la⁺ lä⁻jē⁻. ²⁷ Cher⁺mah⁺ jaa⁻ hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ kih⁺ Dio ga⁻tēeyh⁺ hnäh⁺ mah⁺ go⁺kuh⁺ hnäh⁺ kiyh⁺, hi⁻ gwa⁺ hoh⁺ hnäh⁺ go⁺nääh⁺ hnäh⁺, ja⁻ go⁻kuh⁺ ba⁺ hnäh⁺ ga⁻lä⁻jē⁻ he⁻ llay⁺. Ta⁺ ngi⁺ hnäh⁺ ni⁺ miih⁻ juu⁺ mah⁺ sa⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ cha⁻miih⁻ huu⁺dsē⁻. ²⁸ Pero cher⁺mah⁺ chaa⁻ hi⁻ ga⁻jäh⁺: “Ngo⁺ he⁻ ma⁻lla⁺ dsa⁻ nē⁺ na⁻hyoo⁺ ba⁺ na⁻”, ta⁺ kuh⁻ hnäh⁺ ga⁻ ja⁻, mah⁺ la⁺ llu⁺ kih⁺ hi⁻ ma⁻mi⁻jnäa⁻ juu⁺ ja⁻. Lä⁻ja⁻ sa⁺ jmeey⁺ jyoh⁺ huu⁺dsē⁻ he⁻ jmee⁺ jwi⁺h⁺ kiyh⁺. Jēeh⁺, kih⁺ ba⁺ Dio la⁺ jmi⁻gyuu⁺ la⁻ hi⁺ lä⁻ja⁻ lä⁻jē⁻ he⁻ ga⁺ cha⁻ nē⁺ kih⁺, kih⁺ bih⁺ la⁺ lä⁻jē⁻. ²⁹ Ja⁺ he⁻ hlēehn⁺ kih⁺ huu⁺dsē⁻ kyah⁺ hnäh⁺. He⁻ hlēehn⁺ kih⁺ huu⁺dsē⁻ kih⁺ jñah⁺ ba⁺ na⁻, mah⁺ sa⁺ jmeey⁺ jyoh⁺ huu⁺dsē⁻ he⁻ jmee⁺ jwi⁺h⁺ kiyh⁺. ¿He⁻la⁺ ha⁺ dsa⁻ kin⁺ he⁻ na⁻ngēn⁺ jwē⁺ jmeen⁻ cher⁺mah⁺ ko⁻ja⁻ la⁺ huu⁺dsē⁻ kiyh⁺? ³⁰ Cher⁺mah⁺ kwan⁺ ti⁺hmaah⁺ kih⁺ Dio kih⁺ he⁻ kuhn⁺, ¿he⁻la⁺ hlēeh⁺ dsa⁻ wi⁺ kin⁺ kih⁺ he⁻ kuhn⁺ he⁻ ja⁻? ³¹ Hi⁺ kwee⁻ ba⁺ la⁺ kih⁺ lä⁻jē⁻, cher⁺mah⁺ kuh⁺ huh⁺ hnäh⁺, o he⁻ ga⁺ jmeeh⁻ hnäh⁺, jmee⁺ hnäh⁺ lä⁻jē⁻ lä⁻koō⁻ lle⁻ kih⁺ ba⁺ mah⁺ lä⁻ja⁻ wa⁺ la⁺ juuh⁻ kih⁺ Dio jnän`. ³² Ta⁺ jmee⁻ hnäh⁺ jeh⁺ dsē⁺ dsa⁻ judiu, ni⁺ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu, ni⁺ hi⁻ laa⁺ kyaa⁺ Dio ka⁻läh⁺. ³³ Jmee⁺ hnäh⁺ lä⁻ko⁺h⁺ jmee⁻ jnä⁺ ba⁺. Jēeh⁺ jmeen⁺ bii⁺ hnoohn⁺ ha⁻ lä⁻ jee⁺ tih⁺ dsē⁺

dsa- kyaah' lä-jë- he- jmeen+. Sa+ hnoohn+ he- llu' ki+ hñiin+, hnoohn+ he- llu' kih' ga-lä-jëë- ba' mah' lääy'.

11

Juu' kih' dsa- hi- jlë- ka'lle'

¹ Jmee' hnäh' lä-koo- jmee+ jnä', jëeh' jnä' jmeen- lä-koo- ga+jmee' Cristo.

² Chaan- llu' cha-miuh- lä-koo- tääh' hnäh' øøhn', jëeh', ga-lä-jë- jiih~ ba' dsa-lä-dsooh- hoh' jnä', hi- chooh' ba' hnäh' koo- hweh- juu' he- ma-hlëehn` hnäh'. ³ Hnoon' lä-ngëeh' hnäh', Cristo laa' to-në' kih' lä-jëë- dsa-ñuuh-, hi- lä-ja- laa' dsa-ñuuh- kih' dsa-më', lä-ja- laa' Dio kih' Cristo ka-läh'. ⁴ La' o-hih+ kih' dsa-ñuuh- cher'mah' jlëy~ ka'lley' wa-ra- ga-të' jee' ngiiy' kiyh' kih' Dio o wa-ra- ga-ngëey' juu' kih' Dio cha'në' dsa-. ⁵ Lä-ja- ka-läh' la' o-hih+ kih' dsa-më' cher'mah' sa- na-jlë- ka'lley' wa-ra- ga-të' jee' ngiiy' kiyh' kih' Dio o wa-ra- ga-ngëey' juu' kih' Dio cha'në' dsa-. Heh' lä-ja-, la' lä-koo- he- na-tii' kwah- lley'. ⁶ Cher'mah' jaa- dsa-më' sa+ jlë- lle', llu' ga' wa' tiiy' lley' go-te~. Pero cher'mah' laay' la' o-hih+ kiyh' he- tiiy' lley' o he- jmeey' kwah-, he-ja- wa' jlëy' ba'. ⁷ Sa+ sooh~ kih' dsa-ñuuh- jlëy' lley', jëeh' laay' heeh- kih' Dio, mah' mi-jnäay' ha- lä-koo- jøøh' laa' Dio. Pero dsa-më' mi-jnäa- ha- lä-koo- jøøh' laa' dsa-ñuuh-. ⁸ Dsa-ñuuh- sa+ ya-hëë' kih' dsa-më', dsa-më' ba' ya-hëë' kih' dsa-ñuuh-. ⁹ Lä-ja- ka-läh', sa+ ga+jmäa' Dio dsa-ñuuh- mah' le' llu' kih' dsa-më', ga+jmäay'

dsa-mě' mah' le' llu' kih' dsa-n̄h̄h- ba'. 10 Kih' he-ja-, hi' kwaat~ kih' ángele ka-láh', jmee' bii' jlě' dsa-mě' lle' mah' jmee' lii' chaa- hi- kye- ne' kiyh'.

11 Pero he- tøøh' jne' kyaah' Dsa-jøøh' jnän, ja- ma-la- dsa-n̄h̄h- laa' kwaat~, ja-ba' lä-ja- laa' kwaat~ dsa-mě' ka-láh'. 12 Jěeh', lä-koh' ya-hěe' dsa-mě' kih' dsa-n̄h̄h-, ja-ba' lä-ja- kih' dsa-mě' dsa-lä-chaa- dsa-n̄h̄h-. Lä-uu' ba' hwěe- kih' Dio. 13 Kye- da' hnäh' kwaat~ hñah' hnäh', ¿ché' sa- laah' hnäh' sa- jnä' llu' wa-ra- ga-ngii' jaa- dsa-mě' kih', kih' Dio ma' sa- na-jlě- lley? 14 Lä-koo- jmee- jne' he- tøøhn' jmi-gyuu- la- lä-koo- la' kih' dsa-n̄h̄h-, mi-jnääh- he- la' o-hih- kiyh' he- kway+ jwě' kwaä+ jñu- lley. 15 Pero kih' dsa-mě', kah' ba' la'. Jnä' llu' kiyh' he- kway+ jwě' dsa-kwaä+ jñu- lley. Jěeh', dsa-mě', ga-hyoyh' jñu- lley' kyoo- mah' jlě' lley' la- he- ma' jlěy ' kyaah' hmiih-. 16 Cher'mah' chaa- hi- hnøø' tí'choo' juu' kih' juu' he- hlěehn' la-, hnøø' lä-ñey- ha- lä- la' kyaa' jnääh'. Jěeh' koo- nēe' ba' he- tēē' jnääh' jmee- jnääh' hi- lä-ja- lä-kaa- gwah+ kih' Dio.

Mi-kwayh' ma-n̄h̄h+ kih' Dsa-jøøh' jnän`

17 Pero ta- jyoh' ko-taa-, sa- chaan- llu' lä-koo- jmeeh- hnäh'. Jěeh', jee' dsa-ñeeh+ hnäh', cha-ga'miih- he- hliih' jmeeh- hnäh' la- he- ma' jmeeh' hnäh' he- llu'. 18 To-ně' he- ja-, ma-nuun' kyah' hnäh' he- sa- hii' koo- ba' juu' kyah' hnäh' jee' dsa-ñeeh+ hnäh'. Hi- jee' llah' laan+ dsoo' ba'. 19 Jěeh', go- laan+ jmää' kyah'

hnäh' he- tääh' hnäh' lä'ja- mah' lä'lee~ hii- na-
 hi- hnaah' Dio hi- lä'lee~ hii- na- hi- sa- hnaah'
 Dio. ²⁰ Cher'mah' lä'ja- tääh' hnäh', jee' dsa-ñeeh'
 hnäh', ja- ma-nuu' kih' Dsa-jøøh' jnän` ja- kuh-
 hnäh'. ²¹ Jëeh', wa'ra- ga-të' hor~ kuh' hnäh',
 lä'jaa- lä'jaa- hnäh' dsa-lä-jää' kuh-huh' hnäh'
 he- go-kye- hnäh'. Hñaah' ba' hnäh' kuh-huh'
 lä'jiih' dsa-lä-hee' hnäh' mah' ko-llaa' jäy' kyaah'
 kyoo'. ²² ¿Che' sa- cha- cha'neh' kyah' hnäh' jee'
 go'taa' hnäh' kuh'huh' hnäh'? ¿He-la' mi-kwah-
 hnäh' hi- laa' kyaa' Dio, mah' lleh- hnäh' o-hih-
 kih' hi- sa- kye- ni- miih- he- kuh'huh'? ¿Hee- ba-
 na- jwëëhn~ hnäh'? ¿Che' jwëëhn~ hnäh' jmeeh-
 ba' hnäh' llu'? Ni- miih- sa- jwëëhn~ hnäh' lä'ja-.

²³ Jëeh', kih' Dsa-jøøh' jnän` ga-hyohn' juu' la-,
 ja-ba' he- ma-hlëëhn` hnäh' jää'. Hwë' he-
 ga-ngëëy' Dsa-jøøh' jnän` ja-, ga-kay' he'ñiih'.
²⁴ Mah' ga-kway' ti'hmaah' kih' Dio. Ma-ngëë' he-
 ja-, ga-llaay' he'ñiih' ja- mah' ga-jäyh': "Hee- la-
 kuh' hnäh'. He- la- na- jmi-ngo' kin'. Ta-la' kyah'
 hnäh' kwaan- hñiin- juun'. Ja- jmeeh- hnäh' lä-la-
 mah' lä-dsooh~ hoh' hnäh' kin'." ²⁵ Ja-ba' lä'ja-
 ga-jmeey' kyaah' wa'kyaah', ma-ngëë' ma-kuyh-
 ma-nuu'. Ga-jäyh': "Wa'kyaah' la- la' hmooh'
 hmëë' he- jmeen' kyaah' jma- kin'. Ja- jmeeh-
 hnäh' lä-la-, ga-lä-jë- jiih~ ma' huh' hnäh', mah'
 lä-dsooh~ hoh' hnäh' kin'." ²⁶ Lä'ja-, lä-jë- jiih~
 ma' kuh- hnäh' he'ñiih' la-, hi- ma' huh' hnäh' he-
 haa'neh' wa'kyaah' la-, he- jmeeh- hnäh' juu' he-
 ga-juu' Dsa-jøøh' jnän` ba' na-, lä- ma-ngoo' ja-ba'
 lä-jiih' jäyh' ka-läh'.

27 He-ja-, cher'mah' hi- ga-kuh- he'ñiih-, hi- ga'hiih' he- haa' neh- wa'kyaah' kih' Dsa-jøøh' jnän, hi- lä- ma-ngoo' bih' jmeey- he- hliih', ma-na-bääyh' dsoo', kih' he- mi-kwayh' jmi-ngo' kyaah' jma- kih' Dsa-jøøh' jnän. 28 Lä-jaa- lä-jaa- hnäh' hnøø' kah' da' hnäh' kwaat~ che' sa- hñii~ huudsē- kyah' hnäh', jää' ja-ga' kuh' hnäh' he'ñiih- hi- huh' hnäh' he- haa' neh- wa'kyaah'. 29 Jëeh', cher'mah' jmee- gyih' he- hliih' mah' kuyh- he'ñiih- hi- hiih~ he- haa' neh- wa'kyaah' ja-, he- ngiiy- he- jä- he- hliih' nē kiyh' ba' ja-. Jëeh' sa- tooyh- ta' jmi-ngo' kih' Dsa-jøøh' jnän. 30 Kih' he-ja-, chaa- jwëë' jee' kyah' hnäh' hi- dsaah', jwëë' hi- mo-so- cha- be' kih', lä-jiih' chaa- ko-llaa' hi- ga'juu'. 31 Pero cher'mah' ga'kye' jne' kwaat~ he- hñii~ huudsē- jnän, jää' ja-ga' kih'hihn', mo-so- cha- he- kih' lla' Dio ta' jnän. 32 Hi- cher'mah' ga'llay' ta' jnän, Dio ba' he' hi- heeh' jne' wi', mah' sa- dsa'nøøn' cha'je- ko-jøh' kyaah' hi- sa- ma-heeh- juu' kiyh'. 33 He-ja- øøhn', wa'ra- ga-taah' hnäh' kuh', ja- jääh' hnäh' dsa-kyaah' hnäh'. 34 Hi- cher'mah' chaa- jaa- hi- kyoh-, wa' lla-kuyh- cha'neh- kiyh', mah' sa- jä- he- wi' nē kiyh', wa'ra- ga-jmeey' wa' la- cha- la' jee' dsa-ñeeh- hnäh'. Cher'mah' cha- ga'jyoh' juu', he- ja- mi'een' wa'ra- ga'lloon' na'jëen- hnäh'.

12

Lä-jë- he- ga'hñah' jne' kih' Jmi-llē' kih' Dio

1 Hnoon' lä-ngëeh' hnäh' miih- øøhn', ha- lä- la' he- ma-hñah~ jne' kih' Jmi-llē' kih' Dio. 2 Ñeh'

ba' hnäh' ha- lä+ ma' jmeeh- hnäh', jää' sa+ ga' ma- heeh' hnäh' kih' Dio. Ma' ga- nää' hnäh' ta+ lä+ ta- jnø+, ga- kah~ hnäh' jwè' jee' ma' hnaah- hnäh' dio kaa' hi- na- laa- kaah~ dsa-. ³ He- ja- hnoon' lä+ ngëeh' hnäh' ni+ jaa- hi- hlëeh' lä+ gwa' kih' Jmi- lle' kih' Dio sa+ jwäy' dso' jwi' nê' kih' Jesús. Lä+ ja- ka- läh' sa+ jäyh+ jøøh' Jesús, cher' mah' sa+ kyaayh' Jmi- lle' Na- jngii'.

⁴ Kah' ba' la' he- ma- hñah~ jne' lä+ jaa- lä+ jaa- jne' kih' Dio, pero jaa- ba' Jmi- lle' Na- jngii' hi- kwa- lä+ jè+ he- ja-. ⁵ Kah' ba' la' ta' he- jmee- jne' lä+ jaa- lä+ jaa- jne' jee' hnääh+ jne' Dio, pero jaa- ba' hi- laa' Dsa- jøøh' jnän'. ⁶ Kah' ba' la' be' he- ma- tēē' jne' lä+ jaa- lä+ jaa- jne', pero jaa- ba' Dio hi- jmee- lä+ jè+ kih' ga- lä+ jēē+ jne'.

⁷ Lä+ jaa- lä+ jaa- jne' ma- hñah~ jne' he- ga- kwa' Jmi- lle' Na- jngii' mah' lä+ ja- jä' llu' kih' lä+ jēē+. ⁸ Jaa- ga- hyoh' miih- huu' dsē- llu' he- ga- kwa' Jmi- lle'. Jñah' ga- hyoh' he- jmee+ kyuyh~ cha- ga' miih-, he- ga- kwa' ja- ba' Jmi- lle' Na- jngii'. ⁹ Jñah' ka- läh' ga- hyoh' kih' ja- ba' Jmi- lle' ha- lä+ jee' lä+ dsoo' dsēy' cha- ga' miih-. Hi- jñah' ga- hyoh' ha- lä+ jee' mi- hlääy' hi- dsaah' kyaah' be' kih' ja- ba' Jmi- lle' Na- jngii'. ¹⁰ Jñah' ga- hyoh' ha- lä+ jmeey' he- juh- gaa-. Jñah' ga- hyoh' juu' he- ngëey' kih' dsa+. Jñah' ga- hyoh' mah' kay' kwaat~ che' la' kih' Jmi- lle' Na- jngii' he- hlëeh+ dsa- o che' la' kih' jmi- lle' hliih'. Jñah' ga- hyoh' hlëeyh' jyoh' juu'. Jñah' ka- läh', ga- hyoh' be' mah' jiiy' juu' he- hlëeh' dsa- kyaayh'. ¹¹ Pero jaa- ba' Jmi- lle' hi- jmee+ lä+ jè+ he- ja-. Hi+ lä+ koo- hyoh- dsēy' ba'

ti-llooyh~ kih¹ lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻.

Jee' lä⁺jëë⁻ hi⁻ laa⁺ kyaa⁺ Dio laay⁺ lä⁺koo⁻ jaa⁻ ba⁺

¹² Koo⁻ ba⁺ la⁺ jmi⁻ngo⁺ jnän[^], hi⁺ cha⁻ cha⁻miih⁻ nëë[!] he⁻ na⁻ku⁻ na⁻chah[^]. Ma⁺ke⁺ cha⁻miih⁻ nëë[!] he⁻ na⁻ku⁻ na⁻chah[^], ma⁺ra⁺ he⁻ la⁺ ba⁺ koo⁻ jmi⁻ngo⁺ jee⁺ lä⁺jë⁻. Ja⁻ba⁺ lä⁺ja⁻ Cristo ka⁻läh[^] kyaah⁺ jne[!]. ¹³ Jëeh[^], kyaah⁺ jaa⁻ ba⁺ Jmi⁻lle[^] ga⁻lëë[!] jne[!] koo⁻ ba⁺ kyaayh⁺, lä⁺llu⁺ he⁻ ma⁻na⁻saa⁻ jne[!] jmi⁻ kyaah⁺ Jmi⁻lle[^] Na⁻jngii[!] kih[!] Dio. Lä⁺ja⁻ kih[!] hi⁻ laa⁺ judiu o hi⁻ sa⁻ laa⁺ judiu, hi⁺ lä⁺ja⁻ ka⁻läh[^] kih[!] hi⁻ na⁻hnëë[^] jmee⁺ ta⁺ kih[!] dsa⁺ o cher⁺mah[!] sa⁺ na⁻hnëëy[^]. Ga⁻lä⁺jëë⁻ ba⁺ jne[!] ma⁻heeh⁺ jne[!] kih[!] jaa⁻ ba⁺ Jmi⁻lle[^].

¹⁴ Heh⁺ jmi⁻ngo⁺ jnän[^], sa⁺ la⁺ koo⁻ ba⁺ jee⁺ lä⁺jë⁻, cha⁻miih⁻ jee⁺ na⁻ku⁻ na⁻chah[^]. ¹⁵ Cher⁺mah[!] ma⁻tiiⁿ ga⁻jäh[^]: “Sa⁺ laan⁺ ma⁻gooh⁻, he⁻ja⁻ sa⁺ na⁺jnään[^] kih[!] jmi⁻ngo⁺ kyah^{!”}, pero ma⁺ke⁺ ma⁻jäh[^] lä⁺ja⁻, ma⁺ra⁺ he⁻ na⁺jnää[^] ba⁺ kih[!] jmi⁻ngo⁺ jnän[^]. ¹⁶ Hi⁺ cher⁺mah[!] lo⁻gwan⁺ ga⁻jäh[^]: “Sa⁺ laan⁺ mi⁻nëh⁺, he⁻ja⁻ sa⁺ na⁺jnään[^] kih[!] jmi⁻ngo⁺ kyah^{!”}, pero ma⁺ke⁺ ma⁻jäh[^] lä⁺ja⁻, ma⁺ra⁺ he⁻ na⁺jnää[^] ba⁺ kih[!] jmi⁻ngo⁺ jnän[^]. ¹⁷ Cher⁺mah[!] lä⁺kaa⁻ jmi⁻ngo⁺ jnän[^], la⁺ koo⁻ mi⁺ mi⁻ 'në⁺ juuh⁻, ¿hee⁻ kyaah⁺ ja⁻ nuu⁺ jne[!]? Hi⁺ cher⁺mah[!] lä⁺kaa⁻ jmi⁻ngo⁺ jnän[^], la⁺ koo⁻ to⁻gwa⁺ juuh⁻, ¿hee⁻ kyaah⁺ ja⁻ he⁻ taah⁺ jne[!] jme⁺? ¹⁸ Pero Dio ga⁻jmee⁺ na⁻ku⁻ na⁻chah[^] jmi⁻ngo⁺ jnän[^], lä⁺koo⁻ lla⁻ dsëy[!]. ¹⁹ Cher⁺mah[!] koo⁻ nëë[!] ba⁺ la⁺ lä⁺kaa⁻ jmi⁻ngo⁺ jnän[^], mo⁻so⁻ la⁺ lä⁺koo⁻ jmi⁻ngo⁺ he⁻ kye⁺ jne[!]. ²⁰ Pero ja⁺ lä⁺ja⁻ la⁺ jmi⁻ngo⁺ jnän[^]. Na⁻ku⁻ na⁻chah[^] cha⁻miih⁻ nëë[!], hi⁺ jee⁺ lä⁺jë⁻ koo⁻ ba⁺ la⁺.

21 Sa⁺ le⁺ jäh⁺ mi⁻nën⁺ siih⁺ ma⁻goon⁻: “Sa⁺ jmee⁺ bii⁺ hne⁻ kin⁺.” Ni⁻ sa⁺ le⁺ jäh⁺ ka⁻llen⁺ siih⁺ ma⁻tiin⁺: “Sa⁺ jmee⁺ bii⁺ hne⁻ kin⁺.” 22 Pero sa⁺ la⁺ lä⁺ja⁻. He⁻ cha⁻ kih⁺ jmi⁻ngo⁺ jnän⁻, he⁻ jmee⁻ jne⁺ kwaat[~] sa⁺ bee⁺ ni⁻ miih⁻, he⁻ ja⁻ jmää⁺ jnän⁻ cha⁻ga⁺miih⁻. 23 Hi⁺ he⁻ cha⁻ kih⁺ jmi⁻ngo⁺ jnän⁻ he⁻ jmee⁻ jne⁺ kwaat[~] sa⁺ jnä⁺ llu⁺, he⁻ ja⁻ høø⁺ jne⁺ cha⁻ga⁺miih⁻. Hi⁺ he⁻ sa⁺ sooh[~] jëe⁺ dsa⁻, jlë⁺ jne⁺ llu⁺. 24 Pero he⁻ jnä⁺ llu⁺ në⁺ jnän⁻, sa⁺ jmee⁺ bii⁺ jlë⁺ jne⁺. Ga⁻jmee⁺ Dio jmi⁻ngo⁺ jnän⁻ mah⁺ høøn⁺ cha⁻ga⁺miih⁻ lä⁺jë⁻ he⁻ sa⁺ bee⁺. 25 Heh⁺ lä⁺ja⁻, jmi⁻ngo⁺ jnän⁻ sa⁺ jmee⁺ ma⁺ kih⁻kih⁺. Lä⁺jë⁻ nëe⁺ ba⁺ hnäy⁺ dsa⁻kyaayh⁺. 26 Cher⁺mah⁺ jji⁺ kih⁺ koo⁻ nëe⁺, lä⁺ja⁻ ga⁻lä⁺jë⁻ ba⁺ jji⁺ kih⁺. Hi⁺ cher⁺mah⁺ ga⁻la⁺ llu⁺ kih⁺ koo⁻ nëe⁺, lä⁺ja⁻ la⁺ llu⁺ kih⁺ ga⁻lä⁺jë⁻ ba⁺.

27 Lä⁺ja⁻ jne⁺ ka⁻läh⁺, laa⁺ jne⁺ lä⁻koo⁻ jmi⁻ngo⁺ kih⁺ Cristo. Lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻ jne⁺ na⁻ku⁻ na⁻chah⁺ jne⁺ kyaayh⁺. 28 Jee⁺ kih⁺ hi⁻ laa⁺ gwah⁺, Dio ga⁻hñaay⁺ to⁻në⁺ hi⁻ laa⁺ apóstole, ja⁻ga⁺ ga⁻hñaay⁺ hi⁻ ngëe[~] juu⁺ kiyh⁺, hi⁻ ga⁻hñaay⁺ ta⁻jwoh⁺, kyaah⁺ hi⁻ jmee⁺ he⁻ juh⁻gaa⁻, kyaah⁺ hi⁻ mi⁻hlää⁺ dsa⁻, kyaah⁺ hi⁻ jmee⁺ be⁺ kih⁺ dsa⁺, kyaah⁺ hi⁻ kye⁻ në⁺ kih⁺ dsa⁻kyaah⁺, hi⁻ kyaah⁺ hi⁻ lih⁺ hlëeh⁺ jyoh⁺ juu⁺. 29 ¿Che⁺ lä⁺jëe⁻ laa⁺ apóstole? ¿Che⁺ ga⁻lä⁺jëe⁻ laa⁺ hi⁻ ngëe[~] juu⁺ kih⁺ Dio? ¿Che⁺ ga⁻lä⁺jëe⁻ laa⁺ ta⁻jwoh⁺? ¿Che⁺ ga⁻lä⁺jëe⁻ jmee⁺ he⁻ juh⁻gaa⁻? 30 ¿Che⁺ ga⁻lä⁺jëe⁻ ma⁻hyoh[~] be⁺ mah⁺ mi⁻hlääy⁺ dsa⁻dsaah⁺? ¿Che⁺ ga⁻lä⁺jëe⁻ lih⁺ hlëeh⁺ jyoh⁺ juu⁺? ¿Che⁺ ga⁻lä⁺jëe⁻ lih⁺ jji⁺ juu⁺ he⁻ hlëeh⁺ dsa⁻kyaayh⁺? 31 Wa⁺ hee⁺ hoh⁺ hnäh⁺ kih⁺ ta⁺ he⁻ la⁺ kwa⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngi⁺ he⁻ llu⁺ ga⁺miih⁻.

Pero ta⁺ jyoh^ʻ ko⁻taa⁻, hlēēhn^ʻ hnäh^ʻ ha⁻ lä⁺ jee^ʻ jnääh⁺ hnäh^ʻ he⁻ jmää⁺ cha⁻ ga⁻ miih⁻ kyah⁺ hnäh^ʻ.

13

He⁻ hnää⁺ jne^ʻ dsa⁻ kyaahn^ʻ, he⁻ ja⁻ ba^ʻ kyeē^ʻ

¹ Cher^ʻ mah⁺ ga⁻ hlēēhn^ʻ kyaah^ʻ wa^ʻ he⁻ cha⁻ he⁻ juu⁺ he⁻ hlēēh⁺ dsa⁻, hi⁺ kyaah^ʻ juu⁺ he⁻ hlēēh⁺ ángele ka⁻ läh^ʻ, hi⁺ cher^ʻ mah⁺ sa⁺ hnaan⁺ dsa⁻ kyaahn^ʻ, laan⁺ lä⁺ koo⁻ ñe^ʻ he⁻ koo⁻ hij^ʻ ta⁺ jmah⁺. Laan⁺ lä⁺ koo⁻ jwí^ʻ ñe^ʻ kih⁺ tē⁺. ² Cher^ʻ mah⁺ ga⁻ hyohn⁺ cha⁻ miih⁻ juu⁺ kih⁺ Dio he⁻ ngēēn^ʻ kih⁺ dsa⁻, hi⁺ cher^ʻ mah⁺ ga⁻ lä⁺ ngēēn^ʻ lä⁺ jē⁺ juu⁺ he⁻ na⁻ hmää^ʻ, cher^ʻ mah⁺ kyuu^h ba^ʻ jnä^ʻ lä⁺ jē⁺, hi⁺ cher^ʻ mah⁺ ga⁻ jmeen⁺ dsoo^ʻ dsēn⁺ cha⁻ miih⁻ lä⁺ jiih⁺ m^ʻis^ʻin^ʻ høø^ʻ moh^ʻ, pero cher^ʻ mah⁺ sa⁺ hnaan⁺ dsa⁻ kyaahn^ʻ, ni⁺ miih⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ laan⁺. ³ Cher^ʻ mah⁺ ga⁻ ti⁺ ga⁻ lloohn⁺ ga⁻ lä⁺ jē⁺ he⁻ cha⁻ kin⁺ mah⁺ äahn^ʻ dsa⁻ tä⁻ ñee^ʻ, hi⁺ cher^ʻ mah⁺ ga⁻ kwaan⁺ hñiin⁺ kaan⁺, pero cher^ʻ mah⁺ sa⁺ hnaan⁺ dsa⁻ kyaahn^ʻ, ni⁺ miih⁻ sa⁺ jmää⁺ kin⁺ lä⁺ jē⁺ he⁻ ja⁻.

⁴ He⁻ hnää⁺ jne^ʻ dsa⁻, he⁻ jøh⁻ dsēn⁻ ba^ʻ ja⁻, hi⁺ llu⁺ dsē⁻ jne^ʻ ka⁻ läh^ʻ. He⁻ hnää⁺ jne^ʻ dsa⁻, ja⁺ he⁻ wii^ʻ dsē⁻ jne^ʻ kyaah^ʻ dsa⁻. He⁻ hnää⁺ jne^ʻ dsa⁻, ja⁺ he⁻ jmää⁺ jne^ʻ hñaan⁺ kaah^ʻ, ni⁺ he⁻ jmeen^ʻ kyeē^ʻ jne^ʻ cha⁻ ga⁻ miih⁻. ⁵ He⁻ hnää⁺ jne^ʻ dsa⁻, ja⁺ he⁻ jmeen^ʻ he⁻ sa⁺ lle^ʻ kih⁺ jmeen^ʻ, ja⁺ he⁻ hnøøhn^ʻ ma⁻ la⁻ he⁻ llu⁺ jnän^ʻ hñaan⁺, ja⁺ he⁻ lä⁺ lleē^ʻ jne^ʻ na⁻ koh^ʻ, ja⁺ he⁻ tøøh⁻ jne^ʻ dsēn⁻ kyaah^ʻ dsa⁻. ⁶ Ja⁺ he⁻ tih[~] dsē⁻ jne^ʻ he⁻ hliih⁺, he⁻ tih⁺ dsē⁻ jne^ʻ ju⁻ dsoo^ʻ jmah⁺ ba^ʻ. ⁷ He⁻ hnää⁺ jne^ʻ Dio, he⁻ lä⁻ be^ʻ

dsë-jne' kih' lä-jë, hi' lä' ma-dsoo' ja-ba' dsë-jne' kiyh', hi' ngoo' ba' he-kye' jne' o-jøh' dsë, hi' he-kwëeh' dsë-jne' ka-läh'.

8 He-hnäa' jne' dsa-kyaaahn' sa' llaa' jih'koh'. Pero lloo' koo' jmi' mo'so' jmee' bi' mi-jnäa' Dio juu' kih', lä-ja-ka-läh' mo'so' jmee' bi' hyoh' dsa-hlëeh' jyoh' juu', hi' mo'so' jmee' bi' hyoyh' he-jmeey' kyuyh' cha-ga'miuh'. 9 Pero jmi' he-tøhn' la-, sa-ga-ma-lä-kyuuh' jne' na-hña' lä-jë juu' na-, hi' lä-ja-ka-läh' lä-jëe' hi' ngëe' juu' kih' dsa, sa' hlëeyh' na-hña' lä-jëe'. 10 Pero wa'ra-ga'lloo' jmi' jmee' Dio ma-na-hña' go-te' lä-jë, ma-ja-mo'so' jmee' bi' he-ga-lä-kyuuh' jne' miuh' jmi-gyuh' la-, llaa' go-te' ba' ja-.

11 Lä-koo' ma' laan' chih-, ga-hlëehn' lä-koo' jaa' chih-, ga-jmeen' hu' dsë-lä-koo' jaa' chih-, hi' ga-kan' kwaat' lä-koo' jaa' chih-. Pero ma' ga-lä-jøhn', mo'so' ga-jmeen' lä-jë he-ma' jmeen' lä-koo' ma' mahn'. 12 Jmi' na', sa' ma-lä-ngëe' jne' na-hña' lä-jëe', la' jnan' lä-koo' he-jëe' jne' kyaah' hu- he-sa' jëe' ba'. Pero wa'ra-ga'lloo' jmi' ja-, ja-ga' tëe' jne' jëen' jëe' go-te'. Na' kyuh' miuh' ba'. Pero wa'ra-ga'lloo' jmi' ja-, ja-ga' lä-kyuuh' lä-jë, ja-ba' lä-koo' kyuu' Dio jnä'.

13 Hnë-nëe' ba' he-sa' llaa': he-ma-dsoo' dsë-jne', he-cha-o-jøh' dsë-jnan', hi' he-hnäa' jne' dsa-kyaaahn'. Kih' jee' lä-jë he-la-, kye' ga' he-hnäa' jne' dsa-kyaaahn'.

Ha- lä- la' kih' hi- hlëeh- jyoh' juu'

¹ He- ja- go- nää- ba' hnäh' ta' cha- nē- he- hnaah- hnäh' øøh' hnäh'. Hi- lä- ja- wa' hee' hoh' hnäh' kih' ta' he- la' kwa- Jmi- lle' Na- jngii'. Hi- kih' jee' lä- jē- ta' na-, wa' hee' hoh' hnäh' kih' he- ngëeh' hnäh' juu' kih' Dio. ² Jëeh', jaa- hi- hlëeh- jyoh' juu', ja- he- hlëeyh- kyaah' dsa- ja-, he- hlëeyh- kyaah' Dio ba' ja-. Hi- ma- ke- hlëeyh- juu' kaah' he- kwa- Jmi- lle' Na- jngii', ni- jaa- sa- ngëe' juu' kiyh'. ³ Pero jaa- hi- ngëe- juu' lä- koo- ga- hyoyh' kih' Dio, hi- he' ba' hlëeh- juu' he- jmeey- dsa- nää- dsa- ta' cha- nē-, kway- be' kih' dsa-, hi- jmeey- dsa- nøh' dsē' dsa-. ⁴ Jaa- hi- hlëeh- juu' he- sa- ngëe' jne', he- kway- be' kih' hñiiy' ba' ja-. Pero jaa- hi- ngëe- juu' lä- koo- ga- hyoyh' kih' Dio, kway- be' kih' lä- jëe- hi- laa' kyaa' Dio.

⁵ Hnoon' wa- ra- jäh' kih' lä- jëe- ba' hnäh' hlëeh' hnäh' jyoh' juu'. Pero cha- ga- miih- hnoon' wa- ra- jäh' kih' ga- hñah' hnäh' ta' he- ngëeh' hnäh' juu' kih' Dio. Jëeh', llu' ga' he- ja-, lä- koh' ga' he- hlëeh- hnäh' jyoh' juu'. Hi- ma- ra- he- jmää' ba' he- hlëeh' hnäh' jyoh' juu' wa- ra- jäh' kih' chaa- hi- jii' juu' ja- mah' kwa' be' kih' hi- laa' kyaa' Dio. ⁶ Jëe' da' hnäh' øøhn'. Cher- mah' ngoon' na- hlëehn' hnäh' kyaah' jyoh' juu' he- ma- hyohn- kih' Dio, sa- jmää' he- ja- kyah' hnäh'. Llu' ga' he- hlëehn' hnäh' he- ga- mi- jnäa- Dio kin- ba', hi- hlëehn' hnäh' he- ma- kyuyh- jne', hi- hlëehn' juu' lä- koo- ga- hyohn' kih' Dio, hi- kyaah' nuuh' he- ma- mi- tēē' jne'.

⁷ Lä- ja- la' kih' lä- jē- he- sa- na- jiih'. Wa- ra-

ga^hhii' luu' hma⁻ta⁻, wa⁻ra⁻ ga^hhii' tu⁻, cher⁻mah⁻ sa⁻ ga^hhii' kwee⁻, sa⁻ chaa⁻ hi⁻ ñe⁻ hee⁻ su⁻ ja⁻ hii'. ⁸ Hi⁻ cher⁻mah⁻ sa⁻ ga^hhii' kwee⁻ luu' hoo', ni⁻ jaa⁻ hløø' sa⁻ mi⁻llu⁻ hñii' mah⁻ dsa⁻näy' jee' hñii'. ⁹ Lä⁻ja⁻ la⁻ kyah⁻ hnäh' ka⁻läh'. Cher⁻mah⁻ sa⁻ jëë⁻ juu' he⁻ hlëeh' hnäh', ¿ha⁻ lä⁻ja⁻ lä⁻ngëë' dsa⁻ juu' he⁻ hlëeh' hnäh'? Koo⁻ taah⁻ miih' ba⁻ ja⁻ he⁻ hlëeh' hnäh'. ¹⁰ Joh' juu' sa⁻ hlëeh' dsa⁻ lä⁻kaa⁻ lä⁻jäh' jmi⁻gyuu⁻, hi⁻ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ jwii⁻ ngëë' bih' juu' kiyh'. ¹¹ He⁻ja⁻ cher⁻mah⁻ sa⁻ ngëen' juu' he⁻ hlëeh' dsa⁻, laan⁻ lä⁻koo⁻ jaa⁻ hi⁻ chaa⁻ uu⁻ ba⁻ kiyh'. Hi⁻ lä⁻ja⁻ laa⁻ hi⁻ he⁻ ki⁻ jnä' ka⁻läh'. ¹² Lä⁻ja⁻ jmee' hnäh' ka⁻läh'. Na⁻ he⁻ ma⁻hee' hoh' hnäh' kih' ta⁻ he⁻ la⁻ kwa⁻ Jmi⁻lle' Na⁻jngii', he⁻ja⁻ cha⁻ga⁻miih⁻ wa⁻ tih' hoh' hnäh' he⁻ la⁻ kwa⁻ Jmi⁻lle' Na⁻jngii' he⁻ jmee' dsa⁻kwa⁻ lä⁻hii' në⁻ hi⁻ laa⁻ kyaa⁻ Dio.

¹³ Kih' he⁻ja⁻, jaa⁻ hi⁻ ma⁻hyoh' hlëeh' jyoh' juu', wa⁻ ngiiy' kiyh' kih' Dio mah' kway' be⁻ ha⁻ lä⁻ jee' jiiy' juu' ja⁻ kyaah' dsa⁻kyaayh'. ¹⁴ Jëeh', cher⁻mah⁻ ga⁻ngiin' kin⁻ kyaah' juu' he⁻ sa⁻ ngëen', he⁻ ngiin' kyaah' jmi⁻lle' kin⁻ ba⁻ ja⁻. Pero juu' ja⁻, sa⁻ ngëen' he⁻ hnøø' jäh'. ¹⁵ He⁻ja⁻, ¿ha⁻ lä⁻ jmeen'? Ngii' ba⁻ jnä' kyaah' jmi⁻lle' kin⁻, hi⁻ lä⁻ja⁻ ka⁻läh' kyaah' juu' he⁻ ngëen' ba'. Hi⁻ hän' kyaah' jmi⁻lle' kin⁻, hi⁻ lä⁻ja⁻ ka⁻läh' hän' kyaah' juu' he⁻ ngëen'. ¹⁶ Jëeh', cher⁻mah⁻ ga⁻häh' kyaah' jmi⁻lle' jmah' jee' kwah⁻ ti⁻hmaah' kih' Dio, ha⁻ lä⁻ja⁻ jäh' hi⁻ tääh' nuu': "Wa⁻ la⁻ lä⁻ja⁻", cher⁻mah⁻ sa⁻ ma⁻lä⁻ngëey' hee⁻ ja⁻ he⁻ ma⁻hlëeh'. ¹⁷ Ma⁻ke⁻ jnaah' ma⁻kwah' ti⁻hmaah', pero kih' hi⁻ tääh'

nuu-, sa⁺ tēy⁺ be⁺ kyaah⁺ juu⁺ ja-. 18 Kwan⁺ ti⁺hmaah⁺ kih⁺ Dio kih⁺ he- ma⁻hyohn[~] hlēehn⁻ cha⁻ga⁺miih⁻ jyoh⁺ juu⁺ lä⁻koh⁺ ga⁺ hnäh⁺. 19 Pero ga⁺ ma⁻chehn⁺ jee⁺ dsa⁻ñee⁺ øøh⁺ jne⁺, llu⁺ ga⁺ laan⁺ he- hlēehn⁺ hñā⁺ mi⁺juu⁺ he- lä⁻ngēē⁺ dsa⁻ wa⁺ra⁻ ga⁻tē⁺ jee⁺ hlēēh⁺ jnih⁺, lä⁻koh⁺ ga⁺ he- hlēehn⁺ gya⁺ mil mi⁺juu⁺ he- sa⁻ ky⁺h⁺ dsa⁻.

20 Øøhn⁺, ta⁺ jmee⁻ hnäh⁺ h⁺dsē⁻ lä⁻koo⁻ jaa⁻ chih⁻ hi⁻ sa⁻ ngēē⁺. Llu⁺ ba⁺ cher⁺mah⁺ laah⁺ hnäh⁺ lä⁻koo⁻ jaa⁻ chih⁻ hi⁻ sa⁻ jmee⁺ he- h⁺h⁺. Pero hnøø⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ h⁺dsē⁻ lä⁻koo⁻ jaa⁻ dsa⁻ ma⁻jøøh⁺ ba⁺. 21 Lä⁻la⁻ na⁻s⁺h⁻ nē⁺ ley:

Kyaah⁺ jyoh⁺ juu⁺ hlēehn⁺ dsa⁻ la⁻.

Kyaah⁺ juu⁺ he- hlēeh⁺ dsa⁻ chaa⁻ h⁺ ba⁺ hlēeh⁺ jnih⁺.

Pero ni⁻ lä⁻ja⁻, sa⁺ nuuy⁺ kin⁺, ga⁺ jāh⁺ Dio.

22 Lä⁻ja⁻, hi⁻ ma⁻hyoh[~] hlēeh⁺ jyoh⁺ juu⁺, la⁺ koo⁻ he- juh⁻gaa⁻ kih⁺ hi⁻ sa⁺ ga⁺ ma⁻heeh⁻ kih⁺ Dio. Sa⁺ la⁺ kih⁺ hi⁻ ma⁻heeh⁻ kih⁺ Dio. Pero ta⁻ jyoh⁺ ko⁻taa⁻, jaa⁻ hi⁻ ngēē⁺ juu⁺ he- ga⁻hyoyh⁺ kih⁺ Dio, hlēeyh[~] hi⁻ ma⁻heeh⁻ kih⁺ Dio ba⁺. Sa⁺ la⁺ kih⁺ hi⁻ sa⁺ ma⁻heeh⁻ kih⁺ Dio. 23 He⁻ja⁻ sa⁻ llu⁺ cher⁺mah⁺ lä⁻jēē⁺ hnäh⁺ hlēeh⁺ hnäh⁺ jyoh⁺ juu⁺ he- sa⁺ ngēē⁺ jne⁺ jee⁺ dsa⁻ñee⁺ hnäh⁺. Jēeh⁺, cher⁺mah⁺ ga⁺ lloo⁺ jaa⁻ hi⁻ hmēē⁺ o jaa⁻ hi⁻ sa⁺ ga⁺ ma⁻dsoo⁺ dsē⁺ kih⁺ Dio, ma⁺ja⁻ jāyh⁺, he- ngaah⁺ ba⁺ hnäh⁺ na⁻.

24 Pero cher⁺mah⁺ lä⁻jēē⁺ hnäh⁺ ngēeh⁺ hnäh⁺ juu⁺ he- ga⁺ hñah⁺ hnäh⁺ kih⁺ Dio hi⁻ cher⁺mah⁺ ga⁺ lloo⁺ jaa⁻ hi⁻ hmēē⁺ o jaa⁻ hi⁻ sa⁺ ga⁺ ma⁻heeh⁻ kih⁺ Dio jee⁺ tääh⁺ hnäh⁺, kyaah⁺ juu⁺ he- ngēeh⁺ hnäh⁺ ja⁻ jmee⁺ lä⁻ngēēy⁺ he- ma⁻hläy⁺, hi⁻ lä⁻liyh⁻ lä⁻jē⁺

he- jmeey⁺. ²⁵ Hi⁺ lä⁺ jnä⁺ lä⁺ jē⁺ he- na⁻ hmää⁺ neh⁺ tuh⁻ dsēy⁺. Ja⁻ ga⁺ na⁺ juuyh⁺ jney⁺ mah⁺ hnaayh⁺ Dio, jäyh⁺: “Ma⁻ ra⁻ ju⁺ dsoo⁺, cheh⁺ ba⁺ Dio jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺.”

Hnøø⁺ dsa⁺ toohn⁺ lä⁺ koo⁻ lle⁻ kih⁺ lä⁺ ma⁺ dsa⁻ ñee⁻ jne⁺

²⁶ Øøhn⁺, he- koo⁻ juu⁺ lle⁻ jne⁺ kih⁺ jee⁺ lä⁺ jē⁺ he- ma⁻ jwēēhn⁺ hnäh⁺. Jee⁺ dsa⁻ ñeeh⁺ hnäh⁺, chaa⁻ hī⁻ hä⁺, chaa⁻ hī⁻ mi⁻ tēē⁺, chaa⁻ hī⁻ hlēēh⁺ ga⁺ jyoh⁺ juu⁺, chaa⁻ hī⁻ ma⁻ mi⁻ jnäā⁻ Dio miih⁻ kih⁺, chaa⁻ hī⁻ lih⁺ jii⁺ juu⁺ he- sa⁺ ngēē⁺ jne⁺. He⁻ ja⁻ jmee⁺ hnäh⁺ lä⁺ jē⁺ he- na⁻ mah⁺ lä⁺ cha⁻ cha⁻ ga⁺ miih⁻ be⁺ kyah⁺ hnäh⁺. ²⁷ Wa⁻ ra⁻ ga⁺ hlēēh⁺ hnäh⁺ jyoh⁺ juu⁺, wa⁺ hlēēh⁺ uu⁺ uu⁻ ba⁺, pero ma⁺ jaa⁻ ba⁺. Hi⁺ ma⁻ ra⁻ he- hnää⁺ jaa⁻ hī⁻ lih⁺ jii⁺ juu⁺ ja⁻. ²⁸ Cher⁺ mah⁺ sa⁺ chaa⁻ hī⁻ lih⁺ jii⁺ juu⁺ ja⁻, sa⁺ wa⁺ hlēēyh⁺ hī⁻ tääh⁺ neh⁺ gwah⁺. Wa⁺ hlēēyh⁺ jee⁺ nuuy⁻ hñiiy⁺ ba⁺, hi⁺ wa⁺ hlēēyh⁺ kyaah⁺ Dio. ²⁹ Lä⁻ ja⁻ ka⁻ läh⁺ kih⁺ hī⁻ ngēē⁻ juu⁺ he⁻ ga⁻ hyoyh⁺ kih⁺ Dio. Wa⁺ hlēēh⁺ uu⁺ uu⁻ ba⁺, mah⁺ jee⁺ lä⁺ jēē⁺ wa⁺ kyey⁺ kwaat⁻ ha⁻ lä⁺ dsoo⁻ juu⁺ ja⁻. ³⁰ Cher⁺ mah⁺ ga⁻ mi⁻ jnäā⁻ Dio miih⁻ kih⁺ jaa⁻ hī⁻ gya⁺ nuu⁻, wa⁺ jøoy⁺ lä⁺ jiih⁺ llaa⁺ hlēēh⁺ hī⁻ ma⁻ løø⁺ to⁻ nē⁺ he⁺. ³¹ Jēēh⁺, lä⁺ jēē⁺ ba⁺ hnäh⁺ cha⁻ jwē⁺ kyah⁺ hnäh⁺ ngēēh⁺ hnäh⁺ juu⁺ he⁻ ma⁻ hñah⁻ hnäh⁺ kih⁺ Dio. Pero ma⁻ jaa⁻ ba⁺ hnäh⁺ ngēēh⁺ hnäh⁺ juu⁺ ja⁻, mah⁺ lä⁺ ja⁻ lä⁺ tēē⁻ lä⁺ jēē⁺, hi⁺ hyoyh⁺ cha⁻ ga⁺ miih⁻ be⁺. ³² Jmi⁻ lle⁻ kih⁺ hī⁻ ngēē⁻ juu⁺ nuuh⁺ bih⁺, sa⁺ hlēēyh⁺ ta⁺ ko⁻ jiih⁺ hlēēh⁺ jñah⁺ øøyh⁻. ³³ Jēēh⁺ Dio, sa⁺ laay⁺ Dio hī⁻ koo⁻ jmee⁻ tääh⁺ miih⁺. He⁻ jmeey⁺ hii⁺ ti⁺ jnän⁻ ba⁺.

Lä⁺ko^o- jmee⁺ lä⁺jē⁺ gwah⁺ jee⁺ dsa⁻ñee⁺ lä⁺jē⁺ hi⁻ laa⁺ kya^a Dio, ³⁴ lä⁺jē⁺ dsa⁻mē⁺ sa⁺ wa⁺ tooyh⁺ mi^h' jee⁺ tä^ayh⁺ neh⁺ gwah⁺. Jē^h' sa⁺ cha⁻ jwē⁺ kiyh⁺ hlē^ēyh⁺. Hnøø⁺ nu^uyh⁺ kih⁺ dsa⁻ñuu^h- ba⁺, lä⁺ko^o- jäh⁺ nē⁺ ley. ³⁵ Cher⁺mah⁺ he⁻ hnøøy⁺ lä⁻tē^ēy-, wa⁺ ngii⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻ñuu^h- kya^ay⁺ wa⁺ra⁻ ga⁻lla⁻nä^ay⁺ cha⁺neh⁺ kiyh⁺. Jē^h' sa⁺ so^h- kih⁺ dsa⁻mē⁺ hlē^ēyh⁺ neh⁺ gwah⁺.

³⁶ Ja⁺ ma⁻la⁺ jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺ ga⁻lä⁺cha⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. Ni⁺ sa⁺ la⁺ ma⁻la⁺ kyah⁺ hnäh⁺ ka⁻lä^h. ³⁷ Cher⁺mah⁺ cha^a- hi⁻ jmee⁺ hu^udsē⁻ la^ay⁺ ja^a- hi⁻ ngē^ē juu⁺, o cha⁻ ga⁺ jyoh⁺ he⁻ ga⁻hyoyh⁺ kih⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺, hi⁻ he⁺ tah⁻ dsēy⁺ la⁺ mada⁻ kih⁺ Dio lä⁺jē⁺ he⁻ ma⁻siiⁿ la⁻. ³⁸ Kih⁺ hi⁻ sa⁺ jmee⁺ he⁻ kih⁺ juu⁺ la⁻, ta⁺ jmee⁻ hnäh⁺ he⁺ kiyh⁺.

³⁹ Lä⁻ja⁻ hnäh⁺ øøhn⁺, wa⁺ he⁺ hoh⁺ hnäh⁺ kih⁺ ta⁺ he⁻ ngē^ēh⁺ hnäh⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. Hi⁺ ta⁺ ha⁻ hnäh⁺ kih⁺ hi⁻ lih⁺ hlē^ēh⁺ jyoh⁺ juu⁺. ⁴⁰ Pero ta⁺ jmee⁻ hnäh⁺ wa⁺ la⁺ cha⁻ la⁺ jee⁺ dsa⁻ñee⁺ hnäh⁺, jmee⁻ hnäh⁺ lä⁻ko^o- lle⁻ kih⁺ ba⁺.

15

Ga⁻lä⁺jiih⁺ Cristo ma⁺ ga⁻hya⁻ hnē⁻ jmii⁺ na⁻juuy⁺

¹ Na⁺ na⁻ mi⁻dsoohn⁻ hoh⁺ hnäh⁺ øøhn⁺, ha⁻ lä⁻ la⁺ ju^hmē⁺ he⁻ ga⁻hlē^ēhn⁻ hnäh⁺, ja⁻ba⁺ he⁻ ga⁻he^ēh⁻ hnäh⁺ ja⁻. Hi⁺ lä⁻ ma⁻tä^ah⁺ ja⁻ba⁺ hnäh⁺ kya^ah⁺ juu⁺ ja⁻ lä⁺jiih⁺ na⁺. ² Kya^ah⁺ ja⁻ba⁺ juu⁺ la⁻ ma⁻na⁻la^ah⁺ hnäh⁺ cher⁺mah⁺ ga⁻nä^a ba⁺ hnäh⁺ ko^o- hwē^h- kya^ah⁺ juu⁺ he⁻ ma⁻hlē^ēhn⁻ hnäh⁺. Pero cher⁺mah⁺ sa⁺ la⁺ lä⁻ja⁻, sa⁺ jmää⁺ he⁻ ma⁻dsoo⁺ hoh⁺ hnäh⁺.

3 To-né' ga-hlēehn` hnäh' ja-ba' juu' he-ga-heehn` hñiin` he-ga-juu' Cristo kih' dso'kye-jnän` lä-koo- na-sii- juu' kih' Dio. 4 Ja-ga-na' ga-haa' dsih' mah' ga-lä-jiiyh` ka-läh' ma-ga-hya- hnē- jmii', lä-koo- ma-na-sii- kiyh' jää'. 5 Ga-mi-jnäay- hñiiy' kih' Pee'. Hi- kēē-ga', ga-mi-jnäay- hñiiy' kih' lä-jēē- gya-tuu'. 6 Ma-ngēē' he- ja-, ga-mi-jnäay- hñiiy' kih' laa-ga hña' hña-laa' øøh' jne' kyaah' koo- hä' ba'. Hi-jwēē' øøh' jne' he', chaa- gyih' lä-jiih' na', ko-llaa' ba' ma-na-juu'. 7 Ma-ngēē' he- ja-, ga-mi-jnäay- hñiiy' kih' Jacobo, ja-ga' ga-mi-jnäay- hñiiy' jee' ma-tääh' lä-jēē- apóstole.

8 Jee' ga-dsaa' ja-, ga-mi-jnäay- hñiiy' ki- jnä'. Jnä' hi- ga-la' kih' lä-koo- jaa- hi- sa' ga-lä' chaa' lä-koo- lle' kih'. 9 Jēēh', mäh' ga' jnä' lä-koh' ga-jee' lä-jēē- apóstole he'. Ni- sa' lle' kih' tēēh' dsa-jnä' apóstol. Jēēh', ga-jmeehn` cha-miih- hi- laa' kyaa' Dio. 10 Pero, kih' he- llu' dsē' Dio, he-ja- ba' ja- laan' he- jwahn- laan'. Hi- ga-jmäā' ba' he- llu' dsēy' kyaah' jnä' jēēh' ga-jmeen' cha-ga'miih- ta' lä-koh' ga' jee' lä-jēē- apóstole he'. Pero ja- hñiin- hi- ga-jmee' ta' ja-. He- llu' dsē' Dio kyaah' jnä' ba' ja-, he-ja- ya-hii' llu' ta' he- ga-jmeen'. 11 Lä-ja- ba' la' juu' he- kwa- jnääh', kwee- ba' jmee' cher'mah' jnä', o cher'mah' jñah' kwa' juu' la-, hi' juu' la- ba' ja-, he- ga-heeh` hnäh'.

Lä-jiih' lä-jēē- dsa- hi- ma-na-juu'

12 Ga-nuuh- ba' hnäh' he- ga-kwa' dsa- juu' he- ga-lä-jiih` Cristo. ¿He-la' ja- ko-llaa' hnäh' jwah' hnäh' he- sa' lä-jiih' dsa- hi- ma-na-juu'?

13 Jëeh', cher'mah' sa' lä'jiih' dsa- hi- ma-na-juu', ni' sa' ga'lä'jiih' Cristo cher'mah' lä'ja- la'. 14 Hi' cher'mah' sa' ga'lä'jiih' Cristo, sa' jmää' ta' he- kwa- jnääh' juu' kiyh'. Lä'ja- ka-läh', he- ma-lä-dsoo' dsë- jne', sa' jmää' ta' ni' miih'. 15 Hi' ja' ma-la- he- ja-. Ga'jmee' jnääh' juu' ta-juu' kih' Dio, jëeh' ma'jmee' jnääh' ju'dsoo' he- ga'mi' jiiyh' Cristo. Pero sa' ga'lä'jiih' Cristo cher'mah' la' ju'dsoo' he- sa' lä'jiih' dsa-. 16 Jëeh', cher'mah' sa' lä'jiih' dsa- hi- ma-na-juu', ni' lä'ja- sa' ga'lä'jiih' Cristo. 17 Wa'ra- jäh' kih' sa' ga'lä'jiih' Cristo, sa' jmää' ta' he- ma-dsoo' hoh' hnäh'. Lä' ma-tääh' ja-ba' hnäh' kyaah' dso'kye- kyah' hnäh'. 18 Lä'ja- ka-läh', ma-na-hee- go-te- lä'jëe- hi- ga'juu' hi- laa' kyaa' Cristo. 19 Wa'ra- jäh' kih' la' kih' jmi-gyuu' la-ba', he- ma-cha- o-joh' dsë- jnän' kyaah' Cristo, peer- jwii- jne' jee' kih' lä'jëe- dsa-.

20 Pero ma-ra- ju'dsoo' he- ga'lä'jiih' Cristo jee' kih' hi- na-juu'. Laay' to-në' kih' lä'jëe- hi- lä'jiih' jee' kih' hi- na-juu'. 21 Kih' jaa- ba' dsa- ja' he- dsa-juu' dsa-. Lä'ja- ka-läh', kih' jaa- ba' dsa- ja' he- lä'jiih' hi- na-juu'. 22 Jëeh', ja-ba' lä'koh' dsa-juu' dsa- kih' he- laay' sa'ju- kih' Adán, ja-ba' lä'ja- lä'jiih' hi- laa' kyaa' Cristo. 23 Lä'jaa- lä'jaa- lä'jiih', ga' ma-të' hor- kiyh'. To-në' ga'lä'jiih' Cristo hi- kye- në' jnän'. Ja-ga' lä'jiih' ka-läh' hi- laa' kyaay' wa'ra- ga-të' jee' jäh'. 24 Hi' wa'ra- ga-të' jee' llaa- go-te-, lla-dsëe- Cristo kih' lä'jëe- hi- tääh' jmee- hih', hi- kih' hi- laa' ta' hi- kih' hi- bee'. Ma'ja- ga' tooyh- goo- Dio hi- laa' Täa'

jnän` mah¹ hñii⁷ bih¹ jmeey¹ hih¹. ²⁵ Jëeh⁷, jmee¹ bii¹ lla⁻dsëe` Cristo kih¹ lä⁻jëë¹ hi⁻ na⁻høøh¹ kiyh¹ lä⁻jiih¹ jäy¹ ta⁻ hwa¹ huu¹ tiiy¹. ²⁶ Kih¹ jee¹ lä⁻jëë¹ hi⁻ na⁻høøh¹ kiyh¹ he⁷, heey¹ go⁻te⁻ hi⁻ jngüü¹ kih¹ dsa¹. ²⁷ Jëeh⁷, kih¹ Dio ma⁻jä⁷ ta⁻ hwa¹ huu¹ tii¹ Cristo lä⁻jë¹ go⁻te⁻ he⁻ cha⁻. Lä⁻koo⁻ ma¹ ga⁻jäy⁷: “Ma⁻jä⁷ ta⁻ hwa¹ huu¹ tiiy¹ lä⁻jë¹ he⁻ cha⁻”, ñe¹ ba¹ jne¹ sa¹ hlëeh¹ lä⁻kye⁻ kih¹ hñii⁷ Dio hi⁻ ga⁻tooh⁻ gooy⁻ lä⁻jë¹ he⁻ ja⁻. ²⁸ He⁻ja⁻ wa⁻ra⁻ ga⁻jä⁷ ta⁻ hwa¹ huu¹ tiiy¹ lä⁻jë¹ he⁻ cha⁻, ja⁻ga⁻ na⁻ Jooy¹ ngëëy¹ hñiiy⁷ cha⁻ne¹ hi⁻ ga⁻tooh⁻ gooy⁻ lä⁻jë¹ he⁻ cha⁻ mah¹ lä⁻ja⁻ jä⁷ jøøh¹ Dio jee¹ kih¹ lä⁻jëë¹.

²⁹ Ta⁻ jyoh⁷ ko⁻taa⁻, ¿hee⁻ ga⁻lih¹ dsa⁻ hi⁻ ga⁻saa⁻ jmii¹ lla⁻ hi⁻ ma⁻na⁻juu¹? Cher¹ mah¹ sa⁻ lä⁻jiih¹ dsa⁻ hi⁻ ma⁻na⁻juu¹, ¿he⁻la⁻ ja⁻ ga⁻saay⁻ jmii¹ lla⁻ hi⁻ ma⁻na⁻juu¹? ³⁰ Lä⁻ja⁻ jnääh¹ ka⁻läh⁷, ¿he⁻la⁻ ja⁻ heeh¹ jnääh¹ he⁻ hii⁷ goo⁻ kyaa¹ jnääh¹ ga⁻lä⁻jë¹ jmii¹, cher¹ mah¹ sa⁻ lä⁻jiih¹ dsa⁻? ³¹ Ju⁻dsoo⁷ jwahn⁻ øøhn¹, lä⁻jë¹ jmii¹ ba¹ hii⁷ goo⁻ juun⁷. Hi⁻ lä⁻ja⁻ la¹ ju⁻dsoo⁷ he⁻ chaan⁻ llu¹ jwërte kwaat⁻ kyah¹ hnäh⁷ jee¹ hnääh¹ jne¹ Jesucristo Dsa⁻jøøh¹ jnän¹. ³² Wa⁻ra⁻ jäh⁷ kih¹ laan¹ dsa⁻ wa¹ hi⁻ cha⁻ hi⁻, ¿hee⁻ jmää¹ kin¹ ja⁻, he⁻ ga⁻teen¹ kyaa¹ dsa⁻ hi⁻ laa¹ lä⁻koo⁻ jah⁷ hää¹ hi⁻ tääh¹ jwii¹ Éfeso? Wa⁻ra⁻ jäh⁷ kih¹ sa⁻ lä⁻jiih¹ dsa⁻ hi⁻ ma⁻na⁻juu¹, wa¹ jmee¹ ba¹ jne¹ lä⁻jë¹ he⁻ tih⁻ dsë⁻ jne¹, wa¹ kih¹ hihn¹ llu¹. Jëeh⁷, hø¹ ba¹ juu⁷ jne¹.

³³ Pero ta⁻ mi⁻gaa¹ hnäh⁷ hñaa¹ kih¹ hi⁻ hlëeh¹ lä⁻ja⁻. Jëeh⁷ cher¹ mah¹ ga⁻jmee¹ jne¹ ko⁻jøh⁷ kyaa¹ hi⁻ hñaa⁻ dsë⁻, dsa⁻heey¹ lä⁻jë¹ he⁻ llu¹ he⁻ tëë¹ jne¹ jmeen⁻. ³⁴ Jmee¹ hnäh⁷ huu¹dsë⁻, mo⁻to⁻ jmee⁻ ga⁻

hnäh' he- hlih'. Jëeh', kō-llaa' hnäh' sa' jmeeh-
hnäh' he' kih' Dio. He-ja- jwahn' lä'na- mah' jä-
o-hih' kyah' hnäh'.

Ha- lä- la' he- lä-jiih' dsa-

³⁵ Pero jäh' kō-llaa' dsa-: “¿Ha- lä- la' he-
lä-jiih' dsa-? ¿Ha- ba' lä-jnääh' wa'ra- ga-lä-jiiyh'?”
³⁶ Peer' taah- hne-. Sa'hya' mi'ju- he- jngëeh-
cher'mah' ga-jä- lä- ma-la' ja-ba' mi'. ³⁷ He-
jngëeh- ja-, sa' la' chaah' he- ja-ga'hya'. La' mi'ju-
ta'jmah' ba', cher'mah' la' mi'ju- trigo, o he- ga'
jyoh' mi'ju-. ³⁸ Dio kwa' chaah' lä-koo-lla' dsëy'.
Lä-koo- nëe' mi'ju-hya' kyaah' chaah' lä-koo- lle'
kih'. ³⁹ Hi' lä-ja- la' kih' ngo', sa' la' koo- nëe' ba'
jee' lä-jë-. Kah' ba' la' jmi-ngo' kih' dsa- jmi-gyuu',
hi' kah' ba' la' ngo' kih' jah'. Kah' ba' la' ka-läh'
ngo' kih' jah' hi- tääh' cha'jmi-, hi' lä-ja- ka-läh'
kih' jah' hi- hëe-. ⁴⁰ Hi' lä-ja- la' ka-läh' kih' hi-
chaa- gyuu' kyaah' hi- chaa- hwa' la-. Kah' ba'
jnää' hi- chaa- gyuu' hi' kah' ba' laa' hi- chaa-
hwa' la-. ⁴¹ Kah' ba' la' jmëe' hyoo-, hi' kah' ba' la'
kih' sih-, hi' lä-ja- kih' cha'nuu' ka-läh'. Kah' ba'
la' jmëe' kih' jaa- jaa-.

⁴² Ja-ba' lä-ja- la' he- lä-jiih' dsa- hi-
ma-na-juu'. Hoo- dsa- jmi-ngo' he- dsa-hee',
pero wa'ra- ga-lloo' jmi' lä-jiiyh' ka-läh', mo-so-
heey' jih'koh'. ⁴³ Hoo- dsa- he- mo-so- th- dsëy',
pero wa'ra- ga-lä-jiih', lä-jnä' na'hñaa'. Hoo-
dsa- he- ma-hwaa' go-te-, pero wa'ra- ga-të' jee'
lä-jiih', ma-kyaah' cha-miih- be'. ⁴⁴ He- hoo-
dsa-, la' kih' hwa' la-. Pero he- lä-jiih', la' kyaah'
jmi-lle'. Cha- jmi-ngo' he- la' kih' hwa', hi' lä-ja-

cha- he- la¹ kyaah' jmi- lle'. ⁴⁵ Lä- ja- na- sii- juu' kih' Dio: "Dsa- ñ^{uuh}- Adán hi- to- né' he', ma' na- laa- kih' hwa' la- ba' hi- ma' jiiyh'." Pero Adán hi- ja' jee' ga- dsaa' he', laa' kyaah' jmi- lle' mah' jmeey' chaa- dsa-. ⁴⁶ Hi- laa' kyaah' jmi- lle' sa' laay' to- né'. Hi- ma' na- laa- kih' hwa' la- ba' ma' laay' to- né', ja- ga' ja' hi- laa' jmi- lle'. ⁴⁷ Dsa- ñ^{uuh}- hi- ma' laa' to- né', ma' na' jnäy' kih' hwa' la-. Pero jee' ga- tē' uu' dsa- ñ^{uuh}- he', laa' Dsa- jøøh' jnän' hi- na' jnäy' kih' gy^{uuh}'. ⁴⁸ Ga- lä- jēē- hi- na' jnäy' kih' hwa' la-, laay' kwee- kyaah' hi- ga- laa' kyaah' gwaah'. Lä- ja- ka- läh' lä- jēē- hi- na' jnäy' gy^{uuh}', leey' lä- koo- laa' hi- gya' gy^{uuh}'. ⁴⁹ Jnäy' jne' kwee- lä- koo- ma' jnäy' hi- ga- laa' kyaah' gwaah'. Ja- ba' lä- ja-, lä- koo- jnäy' hi- gya' gy^{uuh}', lä- ja- lä- jnäy' jne' ka- läh'. ⁵⁰ Lä- ja- jwēēhn~ hnäh' øøhn', hi- laa' kyaah' jmi- ngo', sa- tēy' ya- jwⁱⁱ' kih' Dio. Jēēh' jmi- ngo' he- dsa- hee', sa' hiih' kyaah' jyoh' jmi- ngo' he- na' ga- tēē' jne' he- sa' dsa- hee' jih' koh'.

⁵¹ Na' jwēēhn~ hnäh' koo- juu' he- ma' na- hmää'. Ja- lä- jēē- jne' juun', pero lä- jēē- jne' lä- sēē' jne'. ⁵² Ni- sa- leeh- ga' jne', kyaah' koo- hmih' ba' jne' lä- sēē' jne', wa- ra- ga- hii' jee' ga- dsaa' luu' hoo'. Jēēh', hii' luu' hoo' mah' lä- jiih' lä- jēē- hi- ma- na- juu'. Ja- jiih' mo- so- juuy' jih' koh'. Lä- jēē- ba' jne' lä- sēē' jne' ma- ja-. ⁵³ Jmi- ngo' jnän' he- dsa- hee', jmee- bii' lä- sii' mah' mo- so- hee'. Hi- jmee- bii' lä- sii' mah' mo- so- juu' jih' koh'. ⁵⁴ Wa- ra- ga- lii' jmi- ngo' he- dsa- hee', ja- jiih' mo- so- hee', hi- wa- ra- ga- lii'

jmī-ngo⁴ he⁻ dsa⁻juu^ʔ, lä⁺ja⁻ mo⁺so⁺ juu^ʔ ga^ʔ. Ja⁻ga^ʔ
 na⁺ lä⁺te⁺ juu^ʔ he⁻ na⁻sī⁻ lä⁺la⁻: “Ma⁻dsaa^ʔ go⁻te⁻
 ba^ʔ he⁻ ma^ʔ jmee⁻ dsa⁻juu^ʔ dsa⁻. ⁵⁵ Na⁻hma⁻kuu^ʔ
 he⁻ ma^ʔ lle⁻ na^{kuu^ʔ} he⁻ ma^ʔ jngīh⁺ kih^ʔ dsa⁻. Na⁻
 to⁻høø⁻, he⁻ ma^ʔ lla⁻dsëë⁻ kih^ʔ dsa⁻.” ⁵⁶ Hma⁻kuu^ʔ
 he⁻ jngīh⁺ kih^ʔ dsa⁻, la^ʔ dso^ʔkye⁻. Hi⁺ dso^ʔkye⁻ ja⁻,
 ka[~] be^ʔ kih^ʔ ley mah^ʔ jmeeh⁻ jne^ʔ. ⁵⁷ Wa^ʔ kwan^ʔ
 ti^ʔhmaah^ʔ kih^ʔ Dio hi⁻ jmee⁻ lëh^ʔ jne^ʔ ta⁻la⁺ kih^ʔ
 Jesucristo Dsa⁻jøøh^ʔ jnän⁻.

⁵⁸ He⁻ja⁻ jwëëhn[~] hnäh^ʔ øøhn^ʔ hi⁻ hnaan⁺
 cha⁻mīh⁻, go⁻taah^ʔ hnäh^ʔ koø⁻ hweh⁻. Ta⁺ jeh^ʔ
 hoh^ʔ hnäh^ʔ ni⁺ mīh⁻. Jmee^ʔ ba^ʔ hnäh^ʔ cha⁻ga^ʔmīh⁻
 ta^ʔ kih^ʔ Dsa⁻jøøh^ʔ jnän⁻ koø⁻ hä^ʔ koø⁻ hä^ʔ. Jëëh^ʔ, ñe^ʔ
 ba^ʔ jne^ʔ sa⁺ na⁻heë⁻ ta^ʔ he⁻ jmee⁻ jne^ʔ kiyh^ʔ.

16

Wa^ʔ choøh^ʔ jne^ʔ kuu^ʔ mah^ʔ kwëëhn^ʔ hi⁻ tä⁻ñee^ʔ

¹ Kwaat[~] kih^ʔ he⁻ choøh^ʔ hnäh^ʔ kuu^ʔ kih^ʔ hi⁻ laa^ʔ
 kyaa^ʔ Dio, jmee^ʔ hnäh^ʔ ja⁻ba^ʔ lä⁻koø⁻ ga^ʔjmeen^ʔ
 mada⁻ kih^ʔ ga⁻lä⁻jë⁻ gwah⁻ he⁻ tøø^ʔ hwa^ʔ Galacia.
² To⁻në^ʔ jmī^ʔ kih^ʔ seman[~], lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ hnäh^ʔ
 høø^ʔ hnäh^ʔ kah^ʔ mīh⁻ kuu^ʔ, he⁻ lle⁻ kih^ʔ kwëëh^ʔ
¹ hnäh^ʔ Dio ha⁻ koh^ʔ te^ʔ he⁻ lëh^ʔ hnäh^ʔ lä⁻koø⁻
 seman[~] mah^ʔ ma⁻na⁻jää^ʔ kuu^ʔ wa^ʔra⁻ ga^ʔlloon^ʔ.
³ Hi⁺ wa^ʔra⁻ ga^ʔlloon^ʔ jee^ʔ tääh^ʔ hnäh^ʔ, sīn⁻ koø⁻
 je⁻ he⁻ lla⁻llen^ʔ jmī^ʔ kih^ʔ hi⁻ ma⁻hñaah^ʔ hnäh^ʔ
 mah^ʔ dsa⁻kay⁻ kuu^ʔ he⁻ ma⁻choøh^ʔ hnäh^ʔ kih^ʔ øøh^ʔ
 jne^ʔ hi⁻ tääh^ʔ Jerusalén. ⁴ Cher^ʔ mah^ʔ ga⁻la^ʔ nīn⁻,
 dsa⁻nøø^ʔ jnääh^ʔ ko⁻jøh^ʔ kyaayh^ʔ.

Dsoo^ʔ Paa^ʔ ta⁺ Macedonia

⁵ Niin` jää' ta` Macedonia, ja`ga` nin` jee' tääh' hnäh', jëh' ta` Macedonia ba' dsa`ngëen' jää'.
⁶ Hi` jëe` cher'mah' ga`jän' kyaah' hnäh' miih` jmiï', o cher'mah' ga`la`jän' kyaah' hnäh' ta`ko`jiih' ngëe` jii` gyuu'. Ja`ga`kwëeh' jnä' miih` he` jmee` bii' kin` cha`jwë' ha` ta` jee' nin`. ⁷ Jëeh' sa` hnoon', koq` dsa`ngëe' ba` jnä' ta` jee' tääh' hnäh'. Cher'mah' ga`kwa' Dio jwë', hnoon' jän` miih` jmiï' kyaah' hnäh'. ⁸ Pero jän` jee' jwii` Éfeso la`, lä`jiih' gooh` jmiï' Pentecosté. ⁹ Jëeh' jee' la` ma`cha` jwë' kin` he` kwan` juu', hi` ta` kin` go`hiï' llu' ma`ke` chaa` jwëe' hi` na`høøh' kin`.

¹⁰ Cher'mah' ga`lloo' Timotä, jmee' hnäh' lä` tih` dsëy', jëeh' jmee` bih' ta' kih' Dio ja`ba` lä`koq` jmee` jnä'. ¹¹ Lä`jëe` ba' wa' hnäay' mah' jäyh' jëe` dsëy' ta` la` kin`. Jëeh' gyan' jää' jnih' kyaah' jñah' ga' øøh' jne'.

¹² Jee' la` jwëehn` hnäh' ha` lä` la' kih' Apolo. Cha`miih` jiih` ga`chuun' kyaayh' mah' ma' dsooy' ma' dsa`jëey` hnäh' kyaah' jñah' ga' øøh' jne'. Pero sa` ga`lla' dsëy' ma' dsooy' lä` chah' ja`. Dsooy' ba' lä`koq` ma' jäay'.

Ga`hih' Paa' juu' kyaah' øøyh'

¹³ Wa' na`neh' hnäh', hnøø' lä` ma`dsoo' ja`ba' hoh' hnäh'. Wa' cha`cha`miih` be' kyah' hnäh'. Hi` ta` jeh' hoh' hnäh' ni` miih`. ¹⁴ Lä`jëe` he` jmeeh` hnäh', jmee' hnäh' lä`lle` kih' he` hnaah' hnäh' dsa`kyaah' hnäh'.

¹⁵ Øøhn', ma`ñeh' ba' hnäh' kih' Estéfana kyaah' lä`jëe` hi` chaa` kyaay'. Laay' to`në' hi` ga`heeh` ju`hmëe' hwa' Acaya. Lä`jëe` hi` he' tääh' jmeey'

ta'he¹ kih¹ lä⁺jëë⁺ hi⁻ laa¹ kyaa¹ Dio. ¹⁶ Chuun⁺ kyaah¹ hnäh⁺, wa⁺ nuuh¹ hnäh⁺ kih¹ dsa⁻ hi⁻ jmee⁺ lä⁻koö⁻ hi⁻ he⁺. Lä⁺ja⁻ ka⁻läh⁺ kih¹ hi⁻ kwa⁺ be⁺ kih¹ øøh¹ jne⁺ hi⁻ kyaah¹ ga⁺ jñah⁺ øøh¹ jne⁺ hi⁻ jmee⁺ ta⁺ kih¹ Dio. ¹⁷ Peer⁺ jëë⁻ dsën⁺ he⁻ ma⁻ja[~] Estéfana, kyaah¹ Fortunato, kyaah¹ Acaico. Hi⁻ he⁺ na⁻ ga⁻kwa⁺ be⁺ kyaa¹ jnääh¹ kih¹ he⁻ sa⁺ ga⁻la¹ ma⁻ya⁻nää¹ hnäh⁺. ¹⁸ Ga⁺jmeey⁺ jëë⁻ dsën⁺ cha⁻miih⁻ ja⁻ba⁺ lä⁻koö⁻ ga⁺jmeey⁺ kyah¹ hnäh⁺. Kih¹ dsa⁻ hi⁻ jmee⁺ lä⁻ja⁻, hnøø¹ kwa⁺ jne⁺ ti⁺hmaah⁺ kiyh¹.

¹⁹ Lä⁺jë⁺ gwah⁺ he⁻ tøø⁺ hwa¹ Asia, jmee⁺ Dio kyah¹ hnäh⁺. Aquila kyaah¹ Priscila kyaah¹ øøh¹ jne⁺ hi⁻ dsa⁻ ñee⁺ cha⁺neh⁺ kiyh¹, jmeey⁺ cha⁻miih⁻ Dio kyah¹ hnäh⁺ lä⁻ hnøø¹ Dsa⁻jøøh¹ jnän⁺. ²⁰ Ga⁺lä⁺jëë⁺ øøh¹ jne⁺ jmee⁺ Dio kyah¹ hnäh⁺. Ja⁻ chah⁻ hnäh⁺ kih¹ dsa⁻kyaah¹ hnäh⁺ lä⁻ hnøø¹ Dio.

²¹ Jnä⁺ Paa⁺ kyaah¹ goon⁺ hñiin⁺, ma⁻siin¹ miih⁻ jee⁺ ma⁻dsaa¹ he⁻ la⁻, he⁻ jmeen⁺ Dio kyah¹ hnäh⁺.

²² Dso⁺jwii⁺ ba⁺ kyaah¹ hi⁻ sa⁺ hnää¹ Jesucristo Dsa⁻jøøh¹ jnän⁺. Chah⁺ ba⁺ jäh⁺ Dsa⁻jøøh¹ jnän⁺.

²³ Wa⁺ mi⁻jää¹ Jesucristo Dsa⁻jøøh¹ jnän⁺ lä⁺jëë⁺ hnäh⁺. ²⁴ Lä⁺jëë⁺ hnäh⁺ hnaan⁺ ta⁻la⁺ kih¹ Cristo Jesús. Wa⁺ la¹ lä⁺ja⁻.

**Hmooh hmëe he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

77bbb809-d78b-5d8c-9c0b-2363ea7f466b